Rok XIII. Warszawa, dnia 5 czerwca 1937 r. Nr. 11

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOŚCI W POLSCE
ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Komitet Redakcyjny: *Józef Rożkowski, Juliusz Zdanowski, Jarosław Żaboklicki.*
Redaktor — *Bolesław Obszyński.*

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:	REDAKCJA I ADMINISTRACJA:	CENY OGŁOSZEŃ
Rocznie . . . . . zł. 28.— Półrocznie . . . . „ 14.— Kwartalnie . . . . „ 7.— Miesięcznie . . . . „ 3.— Cena Nr. pojedyńcz. . „ 1.40	Warszawa, ul. Miodowa 6. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520. Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego" Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Telef. 5-92-63. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. Przedruk dozwolony za podaniem źródła	Strona w tekście: 300 zł., 1|2 str. 150 zł., 1|4 strony 75 zł. Poza tekstem za stronę 200 zł., 1|2 str. 100 zł., 1|4 str. 50 zł. Dla Komunalnych Kas Oszczędności bilanse i tabl. (dostarc. bezpośrednio do admin.) za str. 70 zł., 1|2 str. 35 zł., 1|4 str. 20 zł.

Obwieszczenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych

z dnia 15 maja 1937 r.

w sprawie ogłoszenia statutu Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie

(Monitor Polski Nr 122, poz. 188, z dn. 1 czerwca 1937 r.).

Na podstawie art. 80 ust. (3) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) ogłasza się niżej podany tekst statutu Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie.

Minister Skarbu:
(—) E. Kwiatkowski.

Statut Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie

I. Nazwa, charakter, siedziba i obszar działalności.

§ 1.

Związek Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie zorganizowany jest na podstawie przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860), rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o związkach komunalnych kas oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) oraz na podstawie przepisów statutu niniejszego.

§ 2.

Związek nosi nazwę: „Związek Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie".

W dalszym ciągu statutu Związek Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie zwany będzie — Związkiem, a komunalne kasy oszczędności — kasami oszczędności lub kasami.

§ 3.

Związek posiada osobowość prawną charakteru publiczno - prawnego.

Związek używa pieczęci zatwierdzonej przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Związek może posiadać własny majątek, nabywać prawa i zaciągać zobowiązania oraz uczestniczyć w komunalnych instytucjach kredytowych i komunalnych organizacjach gospodarczych.

§ 4.

Związek działa na obszarze m. st. Warszawy oraz województw: białostockiego, kieleckiego, lubel-

skiego, łódzkiego, warszawskiego, nowogródzkiego, poleskiego, wileńskiego i wołyńskiego.

Związek jest przymusowym związkiem wszystkich kas oszczędności działających na obszarze określonym w ustępie poprzedzającym.

Siedzibą Związku jest miasto stołeczne Warszawa.

II. Zakres działania Związku.

§ 5.

Do zakresu działania Związku należy:

1) wykonywanie bezpośredniego nadzoru nad kasami oszczędności w granicach zleconych przez Władzę Nadzorczą (§ 4 rozporządzenia o związkach komunalnych kas oszczędności z dnia 8 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu rozporządzenia z dn. 16 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173);

2) wykonywanie czynności zleconych przez Władzę Nadzorczą i Ministra Skarbu;

3) kierowanie polityką operacyj czynnych i biernych, według zasad i wskazań ustalonych bądź zatwierdzonych przez Ministra Skarbu;

4) kontrolowanie działalności kas oszczędności oraz dokonywanie rewizji i inspekcji z prawem udziału delegata Związku w posiedzeniach organów kas oszczędności;

5) udzielanie obowiązujących kasy oszczędności wskazań i instrukcyj oraz wyjaśnień w sprawach zleconych przez Władzę Nadzorczą lub w sprawach objętych obowiązującymi przepisami;

6) wyrażanie opinii w sprawach, w których kasy oszczędności zwracają się do Władzy Nadzorczej;

7) przyjmowanie do wiadomości i zbadania preliminarzy budżetowych, bilansów, rachunków zysków i strat z prawem czynienia zmian oraz szczegółowych pisemnych sprawozdań z działalności kas oszczędności za rok ubiegły;

8) udzielanie na żądanie władz i urzędów państwowych i samorządowych oraz instytucyj gospodarczych i kredytowych informacyj i opinii w sprawach dotyczących zakresu działania kas oszczędności;

9) organizowanie wspólnych zakładów kas oszczędności;

10) reprezentowanie i występowanie wobec władz, urzędów i instytucyj w imieniu zrzeszonych kas oszczędności;

11) udzielanie porad i instrukcyj dotyczących prowadzenia kas oszczędności, udoskonalenia ich urządzeń i pracy;

12) zbieranie danych statystycznych dotyczących kas oszczędności i odpowiednie ich zużytkowanie;

13) przygotowywanie i dokształcanie pracowników kas oszczędności;

14) prowadzenie i popieranie działalności wydawniczej w zakresie dotyczącym kas oszczędności;

15) prowadzenie propagandy w imieniu i na rzecz kas oszczędności w celu szerzenia zmysłu oszczędnościowego;

16) zarządzanie majątkiem i funduszami Związku.

III. Członkowie Związku, ich prawa i obowiązki.

§ 6.

Członkami Związku są kasy, działające na obszarze określonym w § 4 statutu niniejszego.

W pracach Związku może brać udział za zgodą Władzy Nadzorczej Polski Bank Komunalny Sp. Akc. w Warszawie.

§ 7.

Członkowie mają prawo:

1) uczestniczenia przez swoich delegatów w Walnym Zgromadzeniu;

2) zwracania się o przeprowadzenie rewizji;

3) zwracania się o instrukcje i wyjaśnienia w sprawach dotyczących kas oszczędności;

4) korzystania z wszelkich urządzeń Związku na warunkach ustalanych przez Dyrektora Związku.

§ 8.

Członkowie Związku mają obowiązek:

1) stosowania się do przepisów statutu niniejszego oraz do uchwał i zarządzeń władz i Dyrektora Związku, powziętych zgodnie z obowiązującymi przepisami;

2) płacenia rocznych składek członkowskich i innych świadczeń na rzecz Związku;

3) przedkładania Związkowi do zbadania preliminarzy budżetowych, bilansów, rachunków zysków i strat oraz szczegółowych sprawozdań za rok ubiegły;

4) ogłaszania bilansów rocznych oraz innych obowiązkowych ogłoszeń w organie prasowym Związku.

IV. Majątek i fundusze Związku.

§ 9.

Majątek i fundusze Związku powstają:

1) ze składek rocznych i innych świadczeń płaconych przez członków;

2) ze specjalnych opłat za rewizje dokonane na żądanie kas oszczędności;

3) z opłat uchwalonych przez kasy oszczędności na specjalne cele;

4) z subwencyj, darowizn oraz innych dochodów.

Wysokość składek rocznych uchwala Walne Zgromadzenie w stosunku do stanu wkładów — oszczędnościowych i na rachunkach bieżących — oraz kapitałów własnych kasy, wykazanych w bilansie netto na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego.

§ 10.

Nadwyżki bilansowe Związku powinny być przelewane częściowo lub w całości na fundusz zasobowy oraz na fundusze o specjalnym przeznaczeniu, utworzone na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia.

§ 11.

Majątek i fundusze Związku mogą być ulokowane: w nieruchomościach dla własnego użytku, w papierach wartościowych, posiadających zgodnie z przepisami prawa bezpieczeństwo pupilarne, w komunal-

nych kasach oszczędności i ich centralach finansowych oraz w bankach państwowych. Majątek i fundusze Związku nie mogą być użyte na pokrycie wydatków budżetowych bez specjalnej uchwały Walnego Zgromadzenia.

Sposób administrowania majątkiem i funduszami Związku ustala regulamin, wydany przez Zarząd Związku i zatwierdzony przez Władzę Nadzorczą.

V. Władze i organa Związku.

§ 12.

Władzami Związku są:
a) Walne Zgromadzenie,
b) Prezes Związku,
c) Zarząd Związku.

Organem wykonawczym Związku jest Dyrektor stojący na czele biura.

Organem kontrolującym Związek jest Komisja Rewizyjna.

A. Walne Zgromadzenie.

§ 13.

Walne Zgromadzenie składa się z delegatów, wysyłanych przez każdą z kas oszczędności będących członkiem Związku, w ilości od 1 — 4 osób, według następujących zasad: kasy mające do 5 milionów zł wkładów oszczędnościowych wysyłają na Walne Zgromadzenie 1 delegata, do 10 milionów zł 2 delegatów, od 10 do 25 milionów zł 3 delegatów, powyżej 25 milionów zł — 4 delegatów.

Delegata lub delegatów na Walne Zgromadzenie wysyła rada kasy spośród członków organów kasy i jej pracowników.

Diety i koszty podróży delegatów ponoszą poszczególne kasy oszczędności.

§ 14.

Walne Zgromadzenia mogą być zwyczajne i nadzwyczajne.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbywa się raz do roku, najpóźniej do dnia 1 maja, dla rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania i bilansu za rok ubiegły, uchwalenia budżetu, ustalenia składek członkowskich, wyboru członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz załatwienia spraw i wniosków przygotowanych przez Zarząd.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje się na żądanie Władzy Nadzorczej, Komisji Rewizyjnej, na podstawie uchwały Zarządu oraz na żądanie co najmniej 1/5 części członków Związku. W tym ostatnim przypadku wniosek o zwołanie Walnego Zgromadzenia powinien zawierać szczegółowe podanie spraw, które mają być rozważane, zwołanie zaś powinno nastąpić nie później jak w przeciągu jednego miesiąca od dnia doręczenia wniosku.

§ 15.

Walne Zgromadzenie zwołuje Prezes przez ogłoszenie w organie prasowym Związku oraz przez pisemne zawiadomienie, rozsyłane do wszystkich kas co najmniej na dwa tygodnie przed terminem Walnego Zgromadzenia.

W ogłoszeniach i zawiadomieniach powinien być podany porządek obrad oraz wskazane miejsce i data zebrania.

O terminie Walnego Zgromadzenia należy zawiadomić Władzę Nadzorczą.

§ 16.

Prawidłowo zwołane Walne Zgromadzenie jest zdolne do powzięcia uchwał, o ile reprezentowana jest na nim co najmniej połowa członków Związku.

W razie braku wymaganego w ustępie poprzednim quorum odbywa się Walne Zgromadzenie w drugim terminie, nie wcześniej jak po upływie dwóch godzin po pierwszym terminie. W drugim terminie Walne Zgromadzenie jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na liczbę reprezentowanych członków Związku, pod warunkiem, że rozpatrywane na nim sprawy były przewidziane porządkiem obrad, ustalonym dla Walnego Zgromadzenia w pierwszym terminie.

§ 17.

Walne Zgromadzenie otwiera Prezes Związku, po czym zebrani delegaci kas powołują Prezydium w składzie: przewodniczącego zebrania, dwóch asesorów i sekretarza oraz skrutatorów.

Członkami Prezydium Walnego Zgromadzenia oraz skrutatorami nie mogą być osoby należące do Zarządu i organów Związku.

§ 18.

Uchwały na Walnym Zgromadzeniu zapadają zwykłą większością głosów.

Przy równej liczbie głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Przewodniczący zarządza głosowanie tajne w sprawach wyboru władz i organów Związku, a w innych sprawach na wniosek 1/10 obecnych delegatów.

Uchwały Walnego Zgromadzenia powinny być protokołowane z oznaczeniem, jaką większością głosów zostały powzięte.

Protokół powinien być podpisany przez przewodniczącego oraz co najmniej dwóch obecnych na zebraniu delegatów i sekretarza.

§ 19.

Walne Zgromadzenie obraduje nad sprawami objętymi porządkiem dziennym. W szczególności do Walnego Zgromadzenia należy:

1) wybór Prezesa i Zastępcy Prezesa Związku;

2) wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej Związku oraz ich zastępców;

3) zatwierdzanie zamknięć rachunkowych i sprawozdań za rok ubiegły;

4) uchwalanie preliminarza budżetowego Związku;

5) uchwalanie wysokości rocznych składek członkowskich i innych świadczeń na rzecz Związku;

6) uchwalanie regulaminu czynności Prezesa i Komisji Rewizyjnej;

7) powzięcie uchwał w sprawach nabycia, zbycia lub obciążenia nieruchomości Związku;

8) powzięcie uchwał o zaciąganiu pożyczek na potrzeby Związku;

9) powzięcie uchwał w sprawie przekazywania kwot na fundusze Związku;

10) uchwalanie wniosków dotyczących zmian statutu Związku;

11) rozpatrywanie innych spraw, przedłożonych przez Zarząd, oraz wniosków i interpelacyj, zgłoszonych przez delegatów.

Uchwały wymienione w punkcie 1, 4, 5, 6, 7 i 8 wymagają do ich ważności zatwierdzenia Władzy Nadzorczej.

B. Prezes Związku.

§ 20.

Prezes Związku jest kierownikiem Zarządu Związku. Jako kierownik Zarządu Prezes:

1) otwiera Walne Zgromadzenie;

2) reprezentuje Związek wobec wszystkich osób, instytucyj, władz i urzędów;

3) składa wnioski Władzy Nadzorczej;

4) wykonywa zarządzenia i instrukcje Władzy Nadzorczej i Ministra Skarbu oraz czynności przez nich zlecone, w szczególności w zakresie polityki finansowej;

5) jest zwierzchnikiem pracowników Związku, których przyjmuje i zwalnia na wniosek Dyrektora Związku.

Prezes Związku łącznie z Dyrektorem Związku wykonywa bezpośredni nadzór nad kasami oszczędności, a w szczególności:

1) zatwierdza statuty kas oszczędności oraz zmiany tych statutów;

2) zatwierdza wybór dyrektorów zarządzających kas oszczędności;

3) zezwala w wyjątkowych przypadkach członkom organów i pracownikom kasy oszczędności na pełnienie funkcyj członków rady nadzorczej, zarządu, komisji rewizyjnej, bądź pełnienie funkcyj w charakterze pracownika w innych zakładach i instytucjach kredytowych;

4) zezwala na zaciąganie pożyczek krótkoterminowych przez kasy oszczędności;

5) zezwala na lokowanie wolnych funduszów kas oszczędności w innych kasach oszczędności;

6) zezwala na nabycie lub budowę nieruchomości dla własnego użytku kas oszczędności z funduszów zasobowych i o szczególnym przeznaczeniu;

7) zakazuje użycia w wyjątkowych okolicznościach części zysków na cele publiczne;

8) zawiesza w czynnościach organa kasy oszczędności, jak również zawiesza w czynnościach poszczególnych członków rady i dyrekcji kasy oszczędności w razie stwierdzenia okoliczności, przewidzianych w art. 72 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności, a w związku z tym wydaje niezbędne zarządzenia mające na celu zapewnienie należytego funkcjonowania kasy oszczędności;

9) uchyla i zawiesza uchwały i zarządzenia organów kasy oszczędności, naruszające prawo lub statut albo szkodliwe dla interesu publicznego lub interesu kasy;

10) zatwierdza plan przeprowadzenia likwidacji; oznacza wysokość wynagrodzenia dla likwidatorów oraz wykonywa nadzór nad czynnościami związanymi z przeprowadzeniem likwidacji kas oszczędności;

11) rozstrzyga spory powstałe pomiędzy organami kas oszczędności.

Decyzje przewidziane w pkt 2), 6) i 8) ustępu poprzedzającego powinny uzyskać przed ich wydaniem zgodę Władzy Nadzorczej.

§ 21.

Okres urzędowania Prezesa Związku wynosi lat 3. Ustępujący Prezes może być wybrany ponownie.

Prezes Związku może pobierać wynagrodzenie w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie i zatwierdzonej przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Prezesa zastępuje Zastępca Prezesa, a w razie jego nieobecności wyznaczony przez Prezesa członek Zarządu.

Zastępca Prezesa, w razie niemożności sprawowania przez Prezesa obowiązków służbowych, wchodzi w jego prawa i obowiązki wymienione w § 20 statutu niniejszego.

Przepisy § 21 stosują się również do Zastępcy Prezesa.

C. Zarząd Związku.

§ 23.

Zarząd Związku składa się:

1) z Prezesa Związku jako kierownika i przewodniczącego Zarządu;

2) z 6 członków, w tym i Zastępcy Prezesa, wybranych przez Walne Zgromadzenie spośród delegatów kas oszczędności na przeciąg lat trzech;

3) z Dyrektora;

4) z przedstawiciela Polskiego Banku Komunalnego Sp. Akc. w Warszawie w przypadku, gdy Bank bierze udział w pracach Związku zgodnie z § 6 ust. 2 statutu niniejszego.

Zarząd może kooptować do swego grona na przeciąg jednego roku, z prawem ponownej kooptacji, dwóch członków spośród osób zasłużonych dla rozwoju ruchu oszczędnościowego, bądź zasłużonych na polu nauk społecznych i ekonomicznych.

Jednocześnie z wyborem członków Zarządu Walne Zgromadzenie powołuje trzech zastępców tych członków na przeciąg lat trzech.

W razie ustąpienia któregokolwiek z członków Zarządu pochodzących z wyboru, na jego miejsce wchodzi do Zarządu zastępca, który na Walnym Zgromadzeniu uzyskał największą liczbę głosów. Zastępca ten pełni funkcje do końca okresu, na jaki został wybrany ustępujący członek Zarządu, przy czym odnosi się do niego postanowienie § 24 ust. 1 statutu niniejszego.

W razie nieobecności Dyrektora Związku na posiedzeniu Zarządu w prawa jego jako członka Zarządu wchodzi Zastępca Dyrektora. Poza tym Zastępca

Dyrektora może brać udział w posiedzeniach Zarządu z głosem doradczym.

§ 24.

Co roku, początkowo w drodze losowania, następnie w kolejności starszeństwa wyborów, ustępuje 1/3 członków Zarządu pochodzących z wyboru i ich zastępców, w miejsce których Walne Zgromadzenie wybiera nowych członków.

Ustępujący członkowie i ich zastępcy mogą być wybrani ponownie.

Członkowie Zarządu pochodzący z wyboru i ich zastępcy ustępują z Zarządu w razie utraty członkostwa w organach kas oszczędności, należących do Związku, bądź też rozwiązania z nimi umowy o pracę w tych kasach.

§ 25.

Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes przynajmniej raz na kwartał, zawiadamiając pisemnie przynajmniej na 7 dni przed posiedzeniem, a w wyjątkowych przypadkach przynajmniej na 3 dni, członków Zarządu i Władzę Nadzorczą o terminie i miejscu posiedzenia z podaniem porządku obrad. Ponadto Prezes zwołuje posiedzenie Zarządu na żądanie Władzy Nadzorczej lub na żądanie co najmniej 3 członków Zarządu.

Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów, przy równej liczbie głosów rozstrzyga przewodniczący.

Do ważności uchwał jest wymagana obecność przynajmniej 3-ch członków Zarządu pochodzących z wyboru, Prezesa lub Zastępcy Prezesa oraz Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora, przy czym regulamin ustali, jakie sprawy wymagają specjalnego quorum i kwalifikowanej większości.

§ 26.

Członek Zarządu nie może brać udziału w głosowaniu w sprawach, w których jest osobiście zainteresowany lub w sprawach dotyczących kasy, którą reprezentował na Walnym Zgromadzeniu.

Uchwały Zarządu powinny być protokołowane i podpisywane przez przewodniczącego, Dyrektora i przynajmniej dwóch obecnych na posiedzeniu członków oraz protokolanta.

§ 27.

W sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

Głosowanie tajne powinno być również zarządzone na wniosek co najmniej dwóch członków Zarządu.

§ 28.

Członkowie Zarządu obowiązani są do zachowania tajemnicy w sprawach Związku i należących do niego kas oszczędności oraz we wszelkich sprawach związanych z zakresem sprawowanych przez nich funkcyj.

§ 29.

Za udział w posiedzeniach Zarządu członkowie Zarządu mają prawo do diet i zwrotu kosztów podróży w wysokości ustalonej przez Walne Zgromadzenie.

§ 30.

Do zakresu działania Zarządu należy:

1) ustalanie terminów, miejsca zwołania i porządku dziennego Walnego Zgromadzenia;

2) przedstawianie Walnemu Zgromadzeniu do zatwierdzenia zamknięć rachunkowych i sprawozdań z czynności Związku za rok ubiegły oraz preliminarzy budżetowych i programu działalności na rok następny;

3) wybór kandydatów na Dyrektora Związku i Zastępcę Dyrektora, zawieranie umowy z Dyrektorem i Zastępcą Dyrektora;

4) przyjmowanie i zwalnianie na wniosek Dyrektora inspektorów Związku, zawieranie z nimi umów;

5) ustalanie etatów stanowisk służbowych dla pracowników Związku wraz z określeniem wymaganych kwalifikacyj i przywiązanych do tych stanowisk uposażeń;

6) uchwalanie przepisów służbowych, dyscyplinarnych i emerytalnych dla pracowników Związku;

7) uchwalanie przepisów służbowych, dyscyplinarnych i emerytalnych dla pracowników kas;

8) uchwalanie na wniosek Dyrektora regulaminów czynności i instrukcji o prowadzeniu księgowości dla kas oszczędności;

9) uchwalanie regulaminów dotyczących sposobu i zakresu dokonywania rewizji, kontroli i inspekcji w kasach oszczędności;

10) ustalanie wzorów regulaminów dla czynności organów komisji rewizyjnej kas oszczędności oraz zatwierdzanie tychże regulaminów;

11) ustalanie regulaminów w sprawie udzielania kredytów i pożyczek przez kasy oszczędności;

12) zatwierdzanie planu i programu kursów fachowych dla pracowników kas oszczędności;

13) rozpatrywanie wszelkich spraw, które mają być wniesione na Walne Zgromadzenie;

14) uchwalanie regulaminów swych czynności oraz czynności Dyrektora i Zastępcy Dyrektora.

D. Dyrektor Związku.

§ 31.

Dyrektor Związku jest z urzędu członkiem Zarządu Związku.

Dyrektor jest organem wykonawczym Związku i w tym charakterze zarządza rewizje kas oszczędności i wydaje zalecenia porewizyjne, prowadzi kontrolę polityki finansowej kas i stosowanej przez nie stopy procentowej oraz wydaje w tym zakresie polecenia i instrukcje. Ponadto do zakresu działania Dyrektora należy wykonywanie łącznie z Prezesem Związku czynności wymienionych w § 20 ust. 2 statutu niniejszego oraz decydowanie we wszelkich sprawach, należących do zakresu działania Związku, o ile decyzje w tych sprawach nie zostały zastrzeżone na podstawie obowiązujących przepisów innym władzom Związku lub Władzy Nadzorczej.

§ 32.

Dyrektor Związku powinien posiadać wyższe studia ekonomiczne lub prawnicze oraz co najmniej 10-letnią praktykę w kasach oszczędności, związkach kas oszczędności, bądź też praktykę bankową w rozumieniu § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministrów Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dn. 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Władza Nadzorcza zatwierdza Dyrektora spośród trzech kandydatów wybranych przez Zarząd Związku, zatwierdzając jednocześnie wysokość jego wynagrodzenia i inne warunki umowy, przy czym Władza Nadzorcza może zwolnić kandydata od wymogów, o których mowa w ustępie poprzedzającym.

Zwolnienie Dyrektora podlega również zatwierdzeniu Władzy Nadzorczej.

§ 33.

Dyrektora Związku zastępuje Zastępca Dyrektora, a w razie nieobecności Zastępcy Dyrektora — inspektor wyznaczony przez Prezesa;

Zastępca Dyrektora wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki Dyrektora w zakresie wymienionym w § 31 statutu niniejszego tylko w razie niemożności pełnienia przez Dyrektora funkcyj urzędowych, lub w sprawach przez niego zleconych.

Regulamin uchwalony przez Zarząd ustali szczegółowy zakres czynności Dyrektora i jego Zastępcy.

Przepisy dotyczące powołania i zwolnienia Dyrektora Związku stosują się również do Zastępcy Dyrektora.

E. Inspektorzy Związku.

§ 34.

Inspektorzy Związku powołani są do przeprowadzania kontroli, rewizji i inspekcji kas oszczędności. Na podstawie upoważnienia Dyrektora Związku inspektorzy mogą brać udział w posiedzeniach organów kas oszczędności.

§ 35.

Inspektorów przyjmuje i zwalnia Zarząd Związku na wniosek Dyrektora Związku. Przyjęcie i zwolnienie podlega zatwierdzeniu Władzy Nadzorczej.

Inspektorzy Związku powinni posiadać wyższe studia ekonomiczne lub prawnicze oraz co najmniej 10-letnią praktykę w kasach oszczędności, związkach kas oszczędności bądź też praktykę bankową w rozumieniu § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dn. 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173). Władza Nadzorcza może zwolnić od powyższych wymogów.

§ 36.

Szczegółowy sposób wykonywania czynności przez inspektorów określa regulamin, uchwalony przez Zarząd Związku na wniosek Dyrektora i zatwierdzony przez Władzę Nadzorczą.

§ 37.

Do pomocy przy przeprowadzaniu specjalnych rewizyj Dyrektor Związku może powołać rzeczoznawców.

F. Komisja Rewizyjna.

§ 38.

Komisja Rewizyjna jest organem kontroli Związku, powołanym do sprawdzania rachunków rocznych i wykonania budżetu Związku.

Komisja Rewizyjna składa się z trzech członków i dwóch zastępców wybranych przez Walne Zgromadzenie na okres jednego roku.

Komisja Rewizyjna ma prawo badać wszelkie dokumenty i księgi Związku oraz żądać informacyj i wyjaśnień.

Dla wykonywania czynności rewizyjnych konieczna jest obecność co najmniej dwóch członków Komisji lub ich zastępców. Protokoły z dokonanej rewizji wraz z wnioskami przedstawia Komisja Zarządowi i Walnemu Zgromadzeniu, przesyłając jednocześnie odpisy Władzy Nadzorczej, Komisarzowi Rządowemu i jego Zastępcy oraz Prezesowi Związku.

Członkowie Komisji Rewizyjnej mają prawo za udział w posiedzeniach do diet i zwrotu kosztów podróży w wysokości ustalonej przez Walne Zgromadzenie.

IV. Akta, dokumenty, księgowość, protokoły.

§ 39.

Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy.

Wszelkie akta, dokumenty i księgi protokołów przechowuje się w biurze Związku.

§ 40.

Dokumenty, mocą których Związek zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, oraz pełnomocnictwa upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Związku powinny być zaopatrzone pieczęcią Związku i podpisywane przez Prezesa i Dyrektora Związku.

Korespondencję bieżącą podpisuje Dyrektor Związku, o ile nie zawiera ona decyzji w sprawach należących do zakresu działania władz Związku lub Dyrektora i Prezesa, działających łącznie.

W razie nieobecności Prezesa lub Dyrektora do podpisu upoważnieni są ich zastępcy.

VII. Nadzór państwowy.

§ 41.

Władzę Nadzorczą nad Związkiem sprawuje Minister Skarbu, działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 42.

W celu wykonywania bezpośredniego nadzoru nad działalnością Związku, Władza Nadzorcza może ustanowić Komisarza Rządowego i jego Zastępcę na koszt Związku.

Komisarz Rządowy i jego Zastępca mogą brać udział w Walnym Zgromadzeniu i w posiedzeniach Zarządu, mają prawo wglądu do ksiąg i dokumentów Związku oraz prawo żądania od Prezesa i Dyrektora Związku wszelkich wyjaśnień.

Komisarzowi Rządowemu i jego Zastępcy służy prawo zawieszania uchwał i zarządzeń władz i Dyrektora Związku, sprzecznych z prawem lub statutem, bądź też przekraczających zakres działania Związku. O legalności i ważności zawieszonych uchwał lub zarządzeń decyduje Władza Nadzorcza.

VIII. Przepisy końcowe.

§ 43.

W przypadkach nieprzewidzianych statutem niniejszym Związek kieruje się obowiązującymi przepisami.

O wykładni statutu rozstrzyga Władza Nadzorcza.

§ 44.

Wszelkie zmiany statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu Władzy Nadzorczej.

§ 45.

Na zorganizowany w myśl statutu niniejszego Związek przechodzi majątek oraz wszelkie prawa i zobowiązania Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, działającego dotychczas na zasadach statutu wpisanego do rejestru stowarzyszeń i związków Komisariatu Rządu m. st. Warszawy z dnia 12 maja 1934 r. Nr B. S. II-6-1014.

§ 46.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

Konkursy radiowe

Atrakcyjność i skuteczność konkursów.

Konkursy, tak powszechnie dziś stosowane w różnych dziedzinach, są jednym z najbardziej atrakcyjnych środków propagandy. Ich atrakcyjność wiąże się z nagrodami, które wzbudzają chęć wzięcia udziału w konkursie. Bierny czytelnik ogłoszenia prasowego, bierny słuchacz audycji radiowej, zamienia się w czynnego uczestnika konkursu, który nakłania go — zależnie od swego założenia i celu — do zapoznania się z propagowaną ideą lub wstąpienia w szeregi jej wyznawców.

Konkursy mają wielkie znaczenie nie tylko ze względu na efekt propagandowy. Są one poważnym sprawdzianem skuteczności propagandy, przynosząc poza tym bogaty materiał orientacyjny.

Tak jak ogłoszenie prasowe może być dobrze lub źle zredagowane, artykuł czy tekst audycji radiowej dobrze lub źle napisany, konkurs może być źle pomyślany i źle albo na niewłaściwym terenie przeprowadzony, a wtedy nie przyniesie pożądanych rezultatów.

Trudno dać receptę na dobry konkurs. Najcenniejszych wskazówek dostarczy doświadczenie. Podstawowy warunek powodzenia konkursu brzmi: „Łatwy konkurs — nagrody duże". Powinno się o tym pamiętać specjalnie przy konkursach o charakterze ogólnym, przeznaczonych dla wszystkich. Konkurs obejmujący pewną grupę, młodzież, panie domu, wojsko itp., może być trudniejszy, bo łatwiej o kontakt z zamkniętą grupą, o opiekę nad nią, o podsycanie zapału.

Konkursy radiowe.

W miarę rozwoju radiofonii bardzo popularne stały się konkursy radiowe. Tak więc np. w roku bieżącym w okresie od 22 lutego do 27 marca trwał w radio włoskim konkurs „włoskiej kroniki turystycznej". Nagrody mieli otrzymać ci słuchacze, którzy wysłuchają największą ilość kronik. Audycje konkursowe były wygłaszane w różne dni w językach francuskim, angielskim, niemieckim, holenderskim, esperanto. 10 nagród po dwie na audycje w każdym języku składały się z 5 biletów kolejowych w obie strony od granicy włoskiej do Neapolu plus 10 bonów hotelowych. Konkurs, którego celem była propaganda turystyki włoskiej, był pomyślany dla słuchaczy obcych narodowości zamieszkałych poza granicami Włoch [1]). Radiofonia austriacka w celu propagowania radia ogłosiła konkurs dla dzieci. Konkurs polegał na tym, że każde dziecko miało nadesłać wypracowanie pt. „Podróż Kacperka naokoło świata". W wypracowaniu tym nie chodziło tylko o wyliczenie państw, nad którymi Kacperek w swym samolocie przelatuje, lecz także o krótki opis danego kraju wierszem lub za pomocą rysunku. Konkurs cieszył się dużym powodzeniem [2]). Takich konkursów urządzanych przez radiofonie zagraniczne można by przytoczyć wiele.

Polskie Radio nie zostaje pod tym względem w tyle i bądź samo organizuje konkursy, bądź służy swoim pośrednictwem różnym instytucjom i przedsiębiorstwom.

Wydział Propagandy Polskiego Radia nie próżnuje. Stale urządza konkursy, nieraz jednocześnie po dwa, dla różnych grup społecznych. Dużą popularnością cieszył się konkurs seniorów, najstarszych posiadaczy radioodbiorników, wielki konkurs letni, w którym wzięło udział 50.000 słuchaczy, „Wieczornica taneczna" — organizowana przez Polskie Radio na rzecz Pomocy Zimowej. Niemniejszym powodzeniem cieszą się różne konkursy muzyczne, literackie. Poważne efekty propagandowe przynoszą konkursy dla wsi. Ostatnio był urządzany przez Polskie Radio ciekawy konkurs mający na celu werbowanie nowych abonentów na wsi. Nagrody w postaci maszyn i narzędzi rolniczych, zwierząt, ptactwa domowego, gra-

1) Bull. Mens. U. I. R. 1937.
2) Radio - Wien. 1937.—



mofonów, cukru, nawozów, maszynek do golenia itp. mieli otrzymać propagatorzy radia, którzy zdobyli do 1 maja rb. największą ilość nowych abonentów. Do 1 kwietnia — dnia zniesienia reklamy handlowej — różne firmy i przedsiębiorstwa, prócz reklamy wygłaszanej w koncertach reklamowych, urządzały konkursy radiowe. „Centropapier" ogłosił szereg konkursów na papier śniadaniowy, papier do opakowania; Związek Organizacji Rybackich zorganizował kilka konkursów na przepisy na przyrządzanie ryb; Bank Cukrownictwa urządził konkurs, którego celem było zwiększenie spożycia cukru; Zakłady Fonograficzne urządziły konkurs na nazwę płyty. W marcu rb. ogłosiła firma „Herbewo" — celem spopularyzowania gilz papierowych „Morwitan" — efektowny konkurs na najoryginalniejszy tytuł do piosenki nadanej przez radio w specjalnym słuchowisku ankietowym. Wysokość licznych nagród, z których pierwsza wynosiła 1.000 zł, i szerokie rozreklamowanie konkursu nie tylko przy pomocy radia, ale prasy i plakatów zdecydowało o wielkim powodzeniu konkursu.

Konkurs radiowy K. K. O. — Założenie konkursu.

W planie propagandy radiowej komunalnych kas oszczędności, scentralizowanej przy Związku K. K. O. w Warszawie, jest przewidziany na rok bieżący specjalny fundusz na konkursy.

Pierwszy konkurs radiowy został zorganizowany w kwietniu rb. Na podstawie trzech audycji nadanych przez radio w kwietniu należało ułożyć hasło na temat oszczędności. Warunek wysłuchania trzech audycji miał za zadanie popularyzację audycji radiowych K. K. O. i odgrywał rolę raczej pomocniczą. Audycje konkursowe miały dostarczyć materiału uczestnikom konkursu.

Pierwsza część zasady decydującej o powodzeniu konkursu — „łatwy temat" została wzięta pod uwagę. Druga część — „duże nagrody" — nie była uwzględniona, rozmyślnie zresztą. Wyjątkowo niskie nagrody, jak na konkursy urządzane za pośrednictwem mikrofonu, miały na celu sprawdzenie skuteczności propagandy radiowej. Jak zareagują słuchacze radia na konkurs K. K. O. mimo niskich nagród?

Technika konkursu.

Celem zawiadomienia jak najszerszych warstw społeczenstwa o konkursie poszczególne K. K. O. — w myśl rozesłanej instrukcji — miały zamieścić w prasie bądź podać do wiadomości publicznej przy pomocy afiszów, wzmianki o zapowiedzi konkursu, terminach audycji konkursowych itp. Jak wnioskujemy z korespondencji z kasami w tej sprawie oraz z odpowiedzi uczestników konkursu, tylko nieliczne K. K. O. postąpiły zgodnie z tymi wskazówkami. Przypuszczamy, że w znacznej mierze wpłynęła na to niespodziewana zmiana terminów podana przez Polskie Radio w ostatniej chwili.

Związek K. K. O. w Warszawie, który przeprowadzał konkurs, podał do kilku najpopularniejszych pism krótkie wzmianki o pierwszej zapowiedzi, poza tym ograniczył się do zawiadamiania społeczeństwa o przebiegu konkursu w drodze zapowiedzi i komunikatów radiowych: dwie zapowiedzi, komunikaty w przeddzień każdej z trzech audycji konkursowych, komunikat przypominający o terminie zakończenia konkursu, o dniu podania wyników konkursu.

Audycje konkursowe, dwie w formie skeczów ożywionych piosenkami bądź muzyką z udziałem kilku osób oraz trzecia w formie wywiadu z autentyczną pracownicą domową, nagrywane były na taśmie stilla i następnego dnia nadawane ze stilla na rozgłośnie regionalne w godzinach obiadowych, na Warszawę w godzinach wieczornych.

We wszystkich audycjach zagadnienie oszczędności było omawiane z różnych stron, pod koniec każdej było przypomnienie o konkursie.

Konkurs trwał trzy tygodnie. Został zamknięty 25 kwietnia, 30 kwietnia odbyło się posiedzenie jury, 8 maja podano do wiadomości publicznej w specjalnej pogadance radiowej rozstrzygnięcie konkursu i wysłano listy do nagrodzonych i do odnośnych kas. Kwoty pieniężne odpowiadające poszczególnym nagrodom Związek K. K. O. przekazał ew. przelał na odpowiednie r-ki w Banku Komunalnym do K. K. O. znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania osób nagrodzonych. Nagrody po dopisaniu ich na książeczkę miejscowej K. K. O. zostały wręczone lub doręczone nagrodzonym. Dzieci i przedstawiciele młodzieży, którym przyznano skarbonki, otrzymały je wraz z odpowiednimi listami. Podobne listy zostały wysłane do niektórych nienagrodzonych uczestników konkursu. Dnia 15 maja ostatecznie echa konkursu przebrzmiały w nadanej przez radio „Audycji pocieszenia".

Przebieg i wyniki konkursu.

Pierwsze odpowiedzi zaczęły wpływać po zapowiedziach konkursu, najwięcej wpłynęło przed i zaraz po 25 kwietnia. W terminie nadeszło 1250 odpowiedzi — 3030 haseł, po terminie koło trzydziestu odpowiedzi.

Ten bogaty materiał, przejrzany i posegregowany, otrzymał do zaopiniowania Sąd Konkursowy, w którego skład weszli pp. Dyrektor Józef Rożkowski, Vice - Dyrektor Kazimierz Kohlmann, p. redaktor Obszyński oraz przedstawiciel Polskiego Radia p. Kazimierz Jabłowski.

Nie łatwo było powziąć decyzję, komu przyznać nagrody.

Wielu uczestników konkursu nie poprzestało na przesłaniu samego hasła, ale zaopatrzyło je ilustracjami, pięknym rysunkiem o wysokim nieraz poziomie graficznym. Wielu nie ograniczyło się tylko do jednego hasła, było nawet kilku takich, którzy nadesłali po czterdzieści, pięćdziesiąt haseł. Nie brakło odpowiedzi z humorem, takich np. „Jak już śpiewać — to jak Kiepura, jak już składać to w komunalnej kasie oszczędności", albo „Radość na twarzy, uśmiech na usteczka wywołać musi z K. K. O. książeczka", albo „Oszczędzaj a będziesz zdrowy".

Olbrzymia większość odpowiedzi była rymowana. Okazało się, że co drugi Polak jest poetą. Byli tacy, którzy przysłali do Związku K. K. O. całe poematy o oszczędności — niektóre napisane dobrym wierszem. Tak np. p. Michał Kosiński, kierownik szkoły w Budzowie przysłał na ósmiu stronach kancelaryjnego papieru prawdziwy poemat o oszczędności, który tak zaczyna:

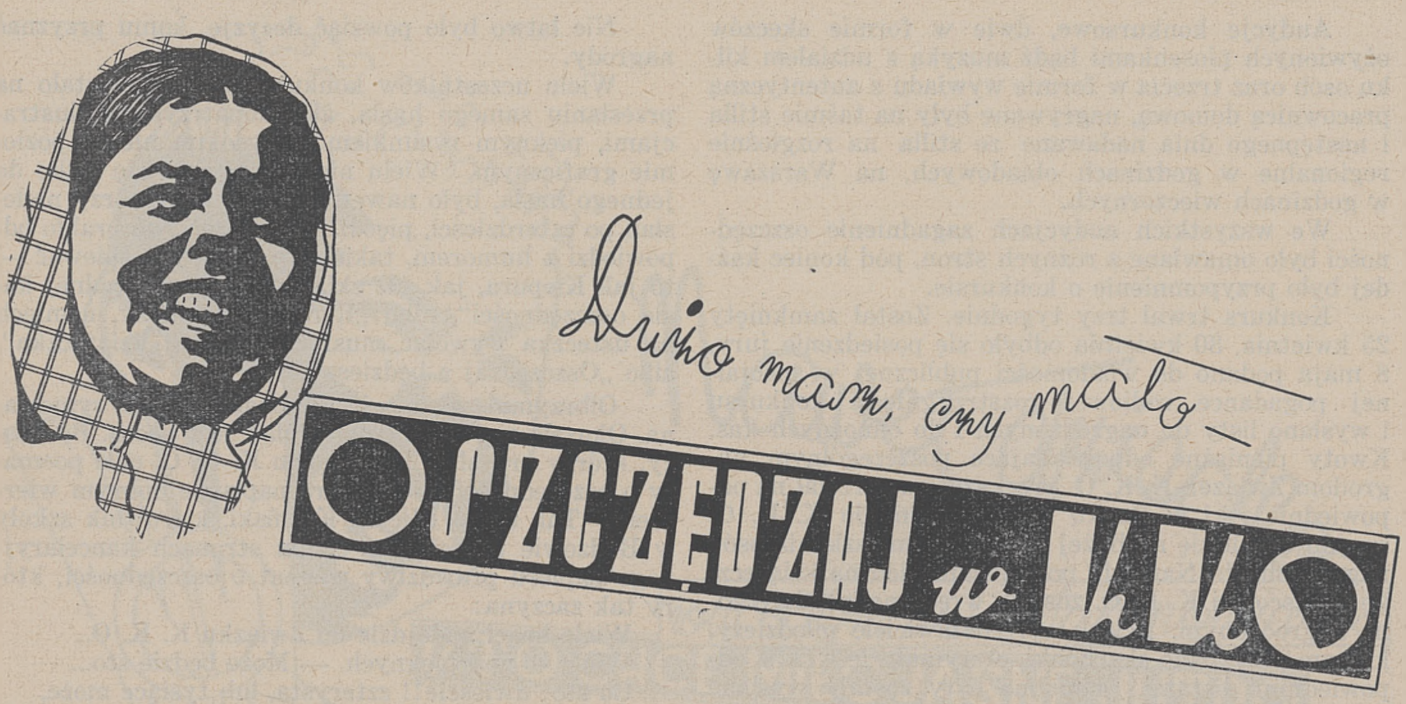
Wiele haseł nadejdzie do Związku K. K. O.,
Wiele — no i pięknych. — Może będzie sto...
Co sto! dwieście!! czterysta, lub tysiące może,
A jedno tylko chwyci stóweczkę... Mój Boże!
Będą długie i krótkie, głębokie, uczone
I twarde albo w piękne rymy przystrojone.
Z Wołynia i Pomorza, z Wilna, Karpat, Rusi!
W tym tłumie wiele haseł na śmierć się zadusi.
Męczże się, szukaj rymów. Idźże tu w zawody
Ba — kiedy nęcą znowu człowieka nagrody.
Trochę mało ich wprawdzie, małe, skąpe — no
Lecz dziwić się nie można. — Daje K. K. O.

Sąd Konkursowy postanowił oceniać wartość hasła biorąc pod uwagę:

1. różne zawody i z tym związany niejednolity poziom uczestników konkursu,
2. różne dzielnice Polski,
3. względy propagandowe związane z osobą zakwalifikowaną do nagrody.

Przyznano nagrody:





I-szą — 100 zł. Anieli Krzętowskiej — pani domu zam. w Lidzie za hasło: „O s z c z ę d n a g o s p o d y n i z j e d n e g o g r o s z a d w a c z y n i“.

II-gą — 50 zł. Florianowi Pocisk Śpiewakowi — powiatowemu referentowi oszczędnościowemu szkolnych kas oszczędności w Rybniku zam. w Krzyżkowicach na G. Śląsku za hasło: „J e ś l i p r a g n i e s z s w e g o d o b r a i d o b r a n a r o d u — U c z s i e b i e i i n n y c h o s z c z ę d z a ć z a m ł o d u“.

III-cią — 25 zł. Sylwestrowi Dróbce — rolnikowi zam. w Długiejwsi pow. Wągrowiec, woj. Poznańskie za hasło: „O s z c z ę d z a j b r a c i e, a n i e p r z y j d z i e b i e d a n a c i ę“.

IV-tą — 25 zł. Katarzynie Bajster — pracownicy domowej — zam. we Lwowie za hasło: „K t o s k r z ę t n i e c i u ł a, c o p i l n i e z a r o b i — P o l s k ę w z w y ż d ź w i g a b y t z a p e w n i a s o b i e.

Pięć nagród pocieszenia po 10 zł każda przyznano:

Michałowi Kosińskiemu, kierownikowi szkoły w Budzowie, woj. Krakowskie,

Władysławowi Pacuszce, studentowi zamieszkałemu w Warszawie,

Natalii Stasiak, urzędniczce zam. w Warszawie,

Władysławowi Wróblewskiemu, małorolnemu ze wsi Iwanówka Wschodnia, pow. Tomaszów Lubelski,

oraz Janinie Olszewskiej, uczennicy szkoły powszechnej, zam. w Rumi — Pomorze.

Ponadto postanowiono przyznać poza konkursem 5 nagród zbiorowych, po 10 zł każda, dzieciom szkół powszechnych, które wzięły udział w konkursie całymi klasami, przysyłając po kilkadziesiąt haseł.

Uchwalono ofiarować książkę: „Chłopi“ Reymonta, również poza konkursem, Emie Bartkównie, zam. w Trzyńcu w Czechosłowacji, która przesyłając trzy hasła ułożone na podstawie audycji konkursowych prosi o „jakąś pamiątkę z tamtej strony“.

50 skarbonek przyznano dzieciom i przedstawicielom młodzieży.

Miły oddźwięk wywołał list i nagroda przesłana naszej rodaczce w Czechosłowacji. Pisze ona w odpowiedzi: „...Nie przeczuwałam, jaka czeka mnie w domu niespodzianka i nie posiadałam się z radości. Nie mam słów na wyrażenie mej radości i wdzięczności za tak piękny dar, za tak miłą pamiątkę. Więc niech Panowie przyjmą serdeczne Bóg zapłać!“...

Skuteczność propagandy radiowej.

Jeśli zważymy, że udział prasy, pomoc plakatów w akcji spopularyzowania konkursu była minimalna, musimy przyznać, że liczba odpowiedzi w stosunku do niskich i nielicznych nagród jest bardzo duża. Świadczy to o skuteczności propagandy radiowej.

Nic dziwnego, że wszędzie stawiają radio w rzędzie najpoważniejszych środków propagandy.

Ks. Filippo Soccorsi, dyrektor stacji Watykańskiej, w prelekcji, którą wygłosił na Uniwersytecie Gregoriańskim na temat roli radia w dziedzinie propagandy i kultury, mówi: „Jakaż jest inna instytucja na świecie, która ma tak nieograniczone wpływy jak radio? 466 stacji europejskich, przeszło 700 amerykańskich, 50 milionów odbiorników, ponad 200 milionów słuchaczy. Cyfry te mówią same za siebie“ [3]).

Tak. Radio na usługach propagandy wiele może zdziałać i prawie nie ma kraju, w którym nie wyzyskiwano by go w tym celu. Począwszy od książki tak intensywnie propagowanej przez radio wiedeńskie podczas tygodnia książki od 10 do 17 kwietnia, skończywszy na propagandzie obrony powietrznej, prowadzonej ostatnio na wielką skalę przez radio czechosłowackie w audycjach dla młodzieży szkolnej, dla rolników, robotników i innych — nie ma dziedziny związanej z życiem kulturalnym i gospodarczym kraju, w której propaganda radiowa nie zabierałaby głosu.

Są państwa, w których posiada ona specyficzne znaczenie. Tak więc np. w Rosji Sowieckiej, gdzie

3) Radio Magazine. 1937 r.

istnieje 5200 central radiowych i 700 tysięcy punktów zbiorowego odbioru [4]. We Włoszech, gdzie propaganda radiowa staje się coraz intensywniejsza. Ostatnio oficjalnie nakazano tam właścicielom kin zakładanie odbiorników, aby uruchamiać je w czasie przerw. Sale kinoteatrów mają służyć do wspólnego odbioru audycji o ogólnym, państwowym znaczeniu [5].

Wartość radia jako środka propagandy rośnie wraz z silnym wzrostem liczby abonentów. Tak np. w Polsce, gdzie z początkiem roku liczba radioabonentów wynosiła 677.400, a na 1 kwietnia br. już 773.470, przyrost w ciągu 3 miesięcy wyraża się cyfrą 96.000. A jak bardzo wzrośnie znaczenie radia dla propagandy, gdy stanie się ono dostępne dla każdego w każdej chwili. Umożliwią to wynalazki w rodzaju wynalazku francuskiego inżyniera, który skonstruował miniaturowy odbiornik detektorowy, mieszczący się w wiecznym piórze [6].

Zofia Kaiserowa.

4) Radio Magazine 1937.
5) Funk Express 1937.
6) Radio Front 1937.

Komunalne kasy oszczędności woj. zachodnich w 1936 r.

Działalność komunalnych kas oszczędności Wielkopolski i Pomorza kształtowała się w r. 1936 w warunkach na ogół niepomyślnych [1]. Zjawiska powszechne wpływające na rozwój operacyj K. K. O. odgrywały w kasach woj. zachodnich nie mniejszą rolę jak w innych częściach kraju. Niski poziom obrotów, zamrożenie części aktywów, słaba wypłacalność kredytobiorców, straty bilansowe itp. oddziaływały na kasy woj. zachodnich w równym stopniu, tym bardziej, że ilościowy stan kas, które przeszły w stan likwidacji, wykazuje wzrost.

W roku 1936 było czynnych na terenie województw poznańskiego i pomorskiego 115 K. K. O., z liczby tej kas w likwidacji było 15, a mianowicie 12 kas miast i 3 kasy powiatów. Powodem likwidacji był brak samowystarczalności lub warunków rozwojowych. Komunalny Związek Kredytowy w Poznaniu zabiega, aby likwidacja odbyła się szybko, z uwagi na to, że przewlekła likwidacja powoduje zbyt ujemne wrażenie w opinii publicznej, a zwłaszcza wśród deponentów. Pozostało 100 kas czynnych, a mianowicie 40 kas powiatów, 59 miejskich i 1 wojewódzka.

Kasy woj. zachodnich zrzeszone były za pośrednictwem związków założycielskich w Komunalnym Związku Kredytowym w Poznaniu. Związek wykonywał czynności nadzorcze i reprezentacyjne. Rozporządzenie z dn. 24.X.1934 r. i wydane do niego zarządzenia wykonawcze przekazały przejściowo Związkowi prawo nadzoru przymusowego nad K. K. O. Związek poznański musi ulec reorganizacji na Związek K. K. O. w myśl obowiązujących przepisów. Związek przeprowadził w roku 1936 — 49 rewizyj, 28 lustracyj, 78 kontroli odsetek i 82 kontrole bilansów. Niezależnie od tego Związek inteweniował przez swoich delegatów, szczególnie w kasach w likwidacji, o ile stan spraw wymagał zbadania na miejscu.

Kapitały własne kas woj. zachodnich wykazują w 1936 r. nieznaczny spadek wobec konieczności odpisów strat bilansowych. Spadek ten wyraża się sumą 127.000 zł. W dn. 31.XII.1936 r. kapitały własne kas wynosiły 29.157.000 zł. W ciągu roku sprawozdawczego 17 kas podwyższyło kapitał zakładowy do wysokości wymaganej przez ustawę. Niemniej jednak zagadnienie wysokości kapitału zakładowego pozostało dla K. K. O. woj. zachodnich bardzo żywe, gdyż na 100 czynnych kas (bez kas w likwidacji), jeszcze 83 kasy posiadają kapitał zakładowy niedostateczny. Jest to zjawisko specyficznie K.K.O. woj. zachodnich. Kapitały własne K. K. O. wynoszą w stosunku do ogólnej sumy bilansowej — 13,3%, w stosunku do sumy wkładów oszczędnościowych i na r-kach bieżących — 20,9%. W związku z nowym prawem o K. K. O. i koniecznością uzupełnienia kapitałów zakładowych, kapitały własne kas zwiększą się poważnie w najbliższym czasie.

Ruch wkładów w 1936 charakteryzuje się odpływem wkładów prywatnych i zmniejszeniem tempa rozwoju. W dn. 31.XII.1936 r. kasy posiadały 139.760.000 zł wkładów, a mianowicie:

wkłady instytucji publiczno-prawnych	13.544.000 zł
wkłady osób fizycznych i firm prywatnych	112.464.000 „
salda kredytowe r-ków bieżących .	13.752.000 „
Razem	139.760.000 zł

Nie we wszystkich kasach miał miejsce odpływ wkładów. W niektórych kasach stan wkładów w okresie najsilniejszego odpływu w innych kasach wykazywał wzrost. Charakterystycznym zjawiskiem dla oceny ruchliwości wkładów jest to, że tylko wkłady za wypowiedzeniem dziennym i salda kredytowe r-ków bieżących wykazują wzrost, natomiast wkłady terminowe znaczny spadek.

Propaganda oszczędności w ciągu roku sprawozdawczego nie mogła przybrać w ramach Związku należytych rozmiarów. Z prac dokonanych należy wymienić opracowanie systemu szkolnych kas oszczędności oraz stworzenie i rozbudowanie archiwum propagandowego.

Dodatnim zjawiskiem jest spadek zobowiązań kas wobec banków i instytucyj prawa publicznego z 40.456.000 w r. 1935 na 35.351.000 w roku sprawozdawczym. Oddłużenie samorządu i rolnictwa postawiło kasy w bardzo trudnym położeniu. Zachodzi konieczność pomocy finansowej. Rozmiar i warunki tej pomocy ustala specjalna Komisja w Ministerstwie Skarbu.

Działalność kredytowa K. K. O. wykazuje skurczenie się. Całość operacji czynnych zmniejszyła się o przeszło 7.000.000 zł. Dużą rolę w roku sprawozdawczym, podobnie jak w kasach innych terenów,

1) Komunalny Związek Kredytowy. Poznań. — Sprawozdanie z czynności w roku 1936. — Poznań, 1937 — str. 37 i nlb.

odegrało oddłużenie. W ciągu roku 1936 skonwertowano przez Centralną Komisję Oszczędn.-Oddłużeniową dla Samorządu prawie wszystkie zadłużenia samorządów w kasach. Część zadłużeń zostanie spłacona w 1937 r. specjalną emisją 5½% obligacji Komunalnego Banku Kredytowego. W 1936 r. zakończona została akcja konwersyjna długów rolniczych. Jakkolwiek zadłużenia skonwertowane są nadal niepłynne, jednak są uporządkowane, lepiej zabezpieczone, usankcjonowane możnością swobodnej egzekucji w razie niewykonania warunków spłaty przez dłużnika i gwarantowane częściowo przez Skarb Państwa. Podział kredytów na poszczególne rodzaje przedstawiał się następująco w dn. 31.XII.1936:

Dyskonto weksli i pożyczki wekslowe	51.168.741	zł
Pożyczki na r-kach bieżących . . .	16.234.117	„
„ terminowe	13.866.022	„
„ na skrypty dłużne . . .	36.925.609	„
„ hipoteczne	19.084.457	„
Należności z tytułu układów konwers.	22.852.719	„
Razem	160.131.775	zł

Niezależnie od konwersji pożyczek K. K. O. oczyściły w r. 1936 swe bilanse z pozycyj nierealnych i wątpliwych. Dużą część kredytów wątpliwych spisano na straty. Będzie to dodatkowo pogarszać wyniki bilansów netto w kierunku dalszej deficytowości.

Portfel papierów wartościowych zmniejszył się w K. K. O. woj. zachodnich o przeszło 500.000 zł i wynosił 18.988.808 zł.

Likwidacja pretensji K. K. O. do Rzeszy Niemieckiej z tytułu skonwertowanych papierów wartościowych itp., tudzież zobowiązań K. K. O. wobec deponentów niemieckich z tytułu zwaloryzowanych wkładów, uległa w r. 1936 dalszym komplikacjom. Ponieważ Niemcy zawiesiły przekazy sum należnych za wylosowane lub zrealizowane papiery wartościowe, kasy wstrzymały ze swej strony wypłatę zwaloryzowanych wkładów. Wobec zawarcia przez Polskę porozumienia z Niemcami w sprawie uregulowania stosunków waloryzacyjnych, należności kas podlegają rozrachunkowi przez Komisję Mieszaną.

Płynność kas wyraża się 21,4% w stosunku do wkładów natychmiast wymagalnych.

Sprawozdanie Komunalnego Związku Kredytowego podkreśla (str. 27), że „proces uzdrowienia aktywów komunalnych kas oszczędności dobiega końca". Wyraża się to w tym, że kasy uzdrowiły swoje finanse, odpisując na straty sumy wątpliwe. Jakkolwiek szereg kas walczy jeszcze z trudnościami, wyrażającymi się odpływem wkładów i niewypłacalnością dłużników, to jednak większość kas już opanowała sytuację i przygotowała grunt do nowego normalnego rozwoju.

Es.

Jeszcze o gminnych kasach pożyczkowo-oszczędnościowych

(Odpowiedź na „Uwagi" p. Teski)

Pan K. Teska w replice na mój artykuł, zamieszczonej w nr 9 „Oszczędności" pt. „Uwagi do artykułu: Gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe w 1935 r." postawił mi szereg zarzutów, jak niechęć i uprzedzenie do gminnych kas, przeinaczanie treści „Rocznika gminnych kas p.-o.", nieznajomość stosunków w kasach gminnych, niefachowość w dziedzinie ich rachunkowości, podawanie nieprawdziwych danych itd. W odpowiedzi na te zarzuty ograniczę się do momentów ściśle rzeczowych, pomijając całkowicie wycieczki przeciwko mojej osobie 1).

Na wstępie zaraz chętnie przyznaję się do jedynego błędu, wytkniętego mi przez p. Teskę co do określenia czasu opóźniania wydawnictwa. Przyjmuję więc do wiadomości, że „Rocznik" za rok 1935 ukazał się w listopadzie, a więc nie z dwuletnim, a kilkumiesięcznym opóźnieniem. Natomiast nie mogę ani za błąd, ani za przeinaczenie tekstu „Rocznika" uważać opuszczenie słowa „które" i zastąpienie go kropkami w zdaniu: „suma zł 8.631.865 oznacza — pożyczki spłacone bez prolongat, które nie są przeprowadzane przez książkę Dziennik-Główna" (cytuję za p. Teską). Jeżeli zdanie to mylnie zrozumiałem, to jest to wina nieścisłego wyrażania się autorów „Rocznika". Każdy kto zna operacje kredytowe kas gminnych, wie doskonale, że spłacanie w nich pożyczek odbywa się zasadniczo w trojaki sposób: 1) przez spłacenie całkowitej sumy pożyczki w terminie, 2) przez spłacenie tylko części pożyczki w terminie i pokrycie pozostałej sumy nowym zobowiązaniem i 3) przez całkowite pokrycie pożyczki nowymi zobowiązaniami, po opłaceniu tylko procentów oraz kosztów związanych z zamianą dokumentów przy prolongowaniu pożyczki. Zamiast wyrażać się jasno i powiedzieć, że pożyczki zostały „spłacone" Rocznik stosuje terminologię, że zostały „spłacone bez prolongat". Odpowiednio pożyczki spłacone dwoma pozostałymi sposobami mają tam nazwę „spłaconych z prolongatami" — zamiast po prostu „prolongowanych". Taka swoista terminologia przy nieodpowiednim szyku wyrazów w zdaniu prowadzi w rezultacie do dwuznaczników. Zdanie powyżej kwestionowane równie dobrze można rozumieć w ten sposób, że słowa o nieprzeprowadzaniu pożyczek przez „Dziennik-Główną" odnoszą się do pożyczek spłaconych, jak również rozumieć (tak jak wyjaśnia p. Teska), że odnoszą się do pożyczek prolongowanych, chociaż — biorąc logicznie — dla tych ostatnich nie ma miejsca w przytoczonym zdaniu.

Ale nie to jest najważniejsze. P. Teska twierdzi, że nieprzeprowadzanie pożyczek prolongowanych przez książkę świadczy na korzyść kas gminnych. Moim zdaniem, jest wprost przeciwnie. Tego rodzaju praktyka rzuca ujemne światło na rachunkowość tych kas, które przecież, podług wydawnictwa P. B. R. „Akcja pożyczkowa gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych w roku 1932", posiadają przeszło 75% pożyczek niespłaconych, a w tym przeszło 28% pożyczek sprolongowanych. Zjawiają się przy tym mimowoli pytania: na jakich podstawach opiera się wydawanie starych weksli lub skryptów dłużnych przy zamianie na nowe, skoro czynności te nie są przeksięgowane na odpowiednich rachunkach? Gdzie jest ewidencja wpływów gotówkowych i procentów od nich? Nieksięgowanie w „Dzienniku-Głównej" tych czynności stanowiących istotę prolongat pożyczkowych

1) Wysunięte w sposób szczególnie napastliwy w niepodpisanej notatce (widocznie od redakcji) w „Skarbonie Wiejskiej".

nie świadczyłoby w żadnym razie dobrze o rachunkowości kas.

Kasy gminne obowiązane są w myśl statutu egzekwować w każdym roku pożyczki niespłacone i odpisywać na straty pożyczki w ciągu lat dwu nieściągnięte od dłużników. Nie mając wykazanych w swej księgowości pożyczek niespłaconych nie mogą one tego wykonać i wykazać w bilansach. Brak im przeto podstaw do odpisywania na straty pożyczek, których od dłużników nie można ściągnąć nawet w dłuższym terminie.

W tych warunkach nie dziwią nas wynurzenia p. Teski, że „należności zaskarżonych kasy posiadają b. mało, gdyż kierują sprawy do sądu tylko w rzadkich wypadkach“ i że „kasy gminne często na skutek drobnych spłat dłużników wycofują wysłane przeciwko nim do urzędu skarbowego wnioski egzekucyjne, a nowych nie stawiają wskutek słabych bardzo rezultatów tej formy egzekucji“.

P. Teska zdaje się nie rozumieć postawionego przeze mnie zarzutu, że statystyka „Rocznika“ dotycząca obrotów kas jest ujęta w sposób zaciemniający rzeczywistość, gdyż — zamiast podawać normalną charakterystykę: 1) bilans otwarcia, 2) obroty w ciągu roku i 3) bilans zamknięcia — podaje obroty kas łącznie z sumami zamknięć roku ubiegłego. Takie ujęcie — pisałem — przy zmiennej i różnej co do liczby zbiorowości kas w poszczególnych „Rocznikach“ uniemożliwia wszelkie porównanie. P. Teska pyta się bowiem, na co tu jest potrzebny bilans otwarcia i obroty, skoro jest podany bilans zamknięcia. Nie zdaje sobie sprawy, że podanie bilansu otwarcia w zestawieniu dla tych kas, dla których w 1935 r. zestawiono bilanse zamknięcia, pozwoliłoby nam porównać działalność tej samej zbiorowości kas w roku 1935 i 1934, albowiem bilans otwarcia roku 1935 byłby zarazem bilansem zamknięcia dla tych samych kas w roku 1934. W podobny sposób mielibyśmy porównanie innej zbiorowości kas w 1934 i 1933 r., następnie w 1933 i 1932 r. itd. Jest to tzw. metoda drabinkowa badania bilansów zbiorowych. Przy tej metodzie możemy w ciągu 2 lat obserwować jednakowe zbiorowości kas i następnie łatwo znaleźć momenty pozwalające nam przejść do badania nad kasami z lat poprzednich, tworząc z nich niewiele różniące się od siebie zbiorowości. Chcąc więc obserwować te same kasy w ciągu lat kilku nie potrzebujemy, jak sądzi p. Teska, ograniczać się do tych 150 czy 200 kas założonych na początku, a przeciwnie możemy badać wszystkie istniejące kasy tworząc z nich dla każdego roku najodpowiedniejsze do tych badań zbiorowości. Przechodząc z jednej zbiorowości kas do drugiej będziemy przy tym mogli ściśle określić różnice, jakie między nimi zachodzą. Zresztą podawanie bilansów otwarcia łącznie z obrotami może być dopuszczalne tylko przy sprawozdaniach pojedyńczych instytucji finansowych pod warunkiem, że one corocznie zestawiają te sprawozdania. Podawanie przy zbiorowych sprawozdaniach bilansów otwarcia łącznie z obrotami zupełnie uniemożliwia wyodrębnienie tego bilansu i właściwych obrotów instytucyj. W żadnym przypadku nie można tego dokonać na podstawie danych z poprzedniego roku. Tyle słów — dla ilustracji słusznej maksymy (tylko nie na miejscu użytej przez p. Teskę), że „statystyka nie jest buchalterią“ i dlatego wymaga metod specjalnych.

Przejdźmy teraz do indywidualnych niedokładności i błędów wytkniętych „Rocznikowi“ w moim artykule, a o których p. Teska twierdzi, że „istnienie kilku lub kilkunastu drobnych błędów popełnionych przez kasy w swych sprawozdaniach ani nie zaciemnia, ani nie zniekształca ogólnego i rzeczywistego obrazu działalności i stanu kas“.

Czyż naprawdę tu chodzi o drobne błędy kilku czy kilkunastu kas? Oto przykłady. W statystyce pożyczek co parę kas znajdujemy, że suma przeciętnej pożyczki jest większa od sumy najwyższej pożyczki. Ten ‚drobny błąd“ występuje w każdym „Roczniku“ nie w kilku, ale w kilkudziesięciu i więcej wypadków. Tłumaczenie się p. Teski, że błędy te pochodzą z pomieszania w poszczególnych kasach pojęć o najwyższej i przeciętnej pożyczce i zadłużeniu pożyczkobiorców nie tłumaczy w żadnej mierze publikowania takich paradoksów. Jeżeli poszczególne kasy popełniły pewne błędy, to nie wolno było ich powtarzać autorowi „Roczników“ i w rubrykach „najwyższych“ i „przeciętnych“ pożyczek umieszczać cyfry niewłaściwej treści.

Jeszcze częściej spotykamy się z błędami w statystyce wkładów. Tylko trudniej tu ustalić, gdzie te błędy tkwią, czy w bilansach, czy w statystyce? Różnice zachodzące między stanem wkładów na ten sam dzień, ustalonym w rubryce 23 tabl. A, a obliczonym na podstawie rubryk 6 — 7 (ilość wkładów) i 8 (przeciętna wysokość wkładu) tabl. B, są częstokroć niezmiernie duże, dochodzące nieraz do setek procentów. Które więc cyfry uznać tu za właściwe?

Przechodząc do błędów w komentarzach Roczników przytoczę jako przykład obliczenie ilościowego stanu pożyczek w końcu 1935 r. wyrażonego liczbą 244.811 („Rocznik“ za 1935 r. str. XII), którą otrzymano przez dodanie do siebie:

liczby pożyczek na weksle pg. stanu w dn. 31.XII. 1935 r. (rubr. 7)	139.384
liczby pożyczek na skrypty pg. stanu w dn. 31.XII. 1935 r. (rubr. 8)	28.270
ilości ogólnej pożyczek w ciągu roku (rubr. 6)	77.157
Razem:	244.811

Obliczenie to opiera się na jakimś nieporozumieniu. Liczba 244.811 jest o wiele za duża, gdyż zawiera podwójną liczbę pożyczek niespłaconych w 1935 r.

Analogiczna liczba co do treści: 160.776 („Rocznik“ za 1935 r. str. XII) dla 1934 r. została zestawiona w odmienny sposób, a mianowicie przez dodanie:

liczby pożyczek na weksle pg. stanu w dn. 31.XII. 1934 r. (rubr. 7)	123.139
liczby pożyczek na skrypty pg. stanu w dn. 31.XII. 1934 r. (rubr. 8)	29.516
liczby pożyczek skonwertowanych na Bank Akcept. (rubr. 9)	8.121
Razem:	160.776

Dlaczego przy obliczeniu tej liczby do stanu pożyczek wydanych na weksle i skrypty dłużne dodano pożyczki skonwertowane, które — sądząc z obliczenia poprzedniej sumy (za r. 1935) — powinnyby stanowić część tamtych pożyczek, nie wyjaśniono.

Odjąwszy od siebie powyżej omówione nieporównywalne liczby, autorzy „Rocznika“ twierdzą, że liczba w 1935 r. „podniosła się“ o 84.035 „pożyczek“. Nasuwa się tu mimowoli pytanie, jak się to mogło stać, iż przyrost pożyczek był większy od ogólnej liczby pożyczek wydanych w 1935 r. („Rocznik“ za 1935 r. rubr. 8). Takich błędów i niejasności można znaleźć w powyższych publikacjach o wiele więcej.

P. Teska stara się udowodnić, że zarzut mój, iż wzrost akcji kredytowej kas gminnych polega na operacjach buchalteryjnych — jest niesłuszny. Dowodzi mianowicie, że przyrost pożyczek udzielonych o 2.114 tys. zł powstał w wyniku nowych operacji kredytowych, które miały pokrycie z nadwyżek procentów pobranych przez kasy nad zapłaconymi, która to nadwyżka wynosiła w 1935 r. 879 tys. zł. Przeoczył tutaj p. Teska dwie okoliczności: że P. B. R. wycofał z kas gminnych sumę 982 tys. zł („Rocznik“ za 1935 str. XI),

a wykazany mimo to wzrost zadłużenia w tym banku o 920 tys. zł powstał na tle dopisania zaległych odsetek, oraz że z przytoczonej przez niego sumy zysków 879 tys. kasy wypłaciły swym zarządom ok. 105 tys. zł i na cele społeczne 73 tys. zł. Dodając przyrost wkładów 471 tys. i część zysków 701 tys. otrzymamy sumę 1.172 tys. wpływów. Z sumy tej kasy spłaciły Bankowi 982 tys. zł, pozostało im więc na rozszerzenie akcji kredytowej ok. 190 tys. zł. Tymczasem bilans wykazuje wzrost akcji kredytowej o 2.114 tys. zł. Przyrost stanu pożyczek musiał więc również powstać drogą operacji buchalteryjnych przez dopisanie do sumy bilansowej zaległych spłat i odsetek.

Przejdźmy z kolei do dyskusji o kosztach administracyjnych. P. Teska, nie wliczywszy do kosztów administracyjnych sum wypłaconych w 1935 r. zarządom kas w wysokości 104.690 zł, uczynił mi zarzut, że ja podaję jako ogólną sumę tych kosztów nie 491.165 zł, lecz 595.864 zł. Jest to sztuczne zmniejszenie tych kosztów o prawie 22%.

Za b. dziwną metodę buchalteryjną uważam doliczanie do kosztów administracyjnych amortyzacji zarówno ruchomości jak i nieruchomości. Są to dwie tak zasadniczo różne co do swojego znaczenia i treści pozycje rachunku strat i zysków, iż w żadnym wypadku nie można ich łączyć ze sobą w jedną całość przy ocenie warunków działalności instytucji finansowych. Dlaczego jednak autorzy replik wbrew przyjętym zasadom buchalterii starają się w ten sposób poprowadzić obliczenie kosztów administracyjnych? Daje się to łatwo wyjaśnić, jeżeli weźmiemy pod uwagę artykuł z nr 2 (8) „Skarbony Wiejskiej“ pod tytułem „Stanowisko gminnych kas p.-o. w rolniczym aparacie kredytowym“, na który się p. Teska powołuje. Znajdujemy tam zestawienie porównawcze dotyczące kosztów handlowych i amortyzacji, jakoby spotykanych w komunalnych kasach oszczędności, bankach ludowych, kasach Stefczyka i gminnych kasach. W zestawieniu tym starano się wykazać, że koszty administracyjne gminnych kas p.-o. są najniższe, a więc kasy te pracują niezmiernie tanio. Osiągnięto to w następujący sposób: 1) zidentyfikowano koszty handlowe powyżej zaznaczonych instytucji, składające się z prowizji, podatków, opłat skarbowych, kosztów administracyjnych i innych wydatków, z kosztami administracyjnymi kas gminnych, składającymi się tylko z wydatków personalnych, oraz rzeczowych i opłat socjalnych; 2) wliczono do kosztów administracyjnych amortyzację ruchomości i nieruchomości, która w G. K. P. O. jest bardzo niska, a w pozostałych instytucjach odwrotnie, jest dosyć znaczna ze względu na posiadanie przez te instytucje dużych lokat w ruchomościach i nieruchomościach; 3) wykazano zbyt wielkie sumy na koszty handlowe i amortyzację w K. K. O. i kasach Stefczyka; 4) nieuwzględniając w kosztach administracyjnych G. K. P. O. sum wypłaconych ich zarządom, podano te koszty w znacznym zmniejszeniu; 5) obliczając odsetki kosztów względem sum pożyczek stanowiących w G. K. P. O. 90 i kilka %, a w innych powyżej wymienionych instytucjach poniżej 80% ogólnych sum bilansowych, nieuwzględniano przy takim rachunku całego szeregu czynności finansowych w K. K. O. i w spółdzielniach kredytowych, na które koszty handlowe tych instytucji muszą być rozłożone. Powyżej zaznaczone błędy czynią zestawienie, na które powołuje się p. Teska zupełnie bezwartościowe. Dla wyjaśnienia, która z wykazanych instytucji taniej pracuje, należało by wybrać elementy porównywalne, wyeliminować z kosztów administracyjnych amortyzację, ustalić właściwe koszta administracji dla każdego rodzaju omawianych instytucji i obliczyć procentowy stosunek tych kosztów nie względem sum pożyczek a względem ogólnych sum bilansowych.

Na zakończenie wypadało by jeszcze zająć się zagadnienem wysokości oprocentowania pożyczek udzielanych przez kasy gminne. Jest to zagadnienie b. doniosłe, gdyż jak wynika z wywodów p. Teski — kasy gminne świadomie nie obniżają kosztów kredytu, aczkolwiek mogłyby to uczynić, a to w celu zwiększenia własnych kapitałów alimentowanych wpływami z odsetek. Uważa p. Teska, że korzyść, jaką by odnieśli dłużnicy kas z obniżki oprocentowania kredytów, byłaby mniejsza od korzyści, jaką mogą osiągnąć pożyczkobiorcy w przyszłości na rozszerzeniu akcji kredytowej kas, na przyznawaniu pożyczkobiorcom dłuższych terminów spłat, na „kredytowaniu i popieraniu pewnej planowej akcji gospodarczej na terenie gminy“, wreszcie na udzielaniu celowych, niskoprocentowych pożyczek. Na tego rodzaju politykę procentową i kredytową nie mógłbym się zgodzić w żadnym razie. Już choćby z tego względu, że rozszerzenie podstaw akcji kredytowej w zdrowych instytucjach pożyczkowo-oszczędnościowych musi się opierać, jak sama prosta logika wskazuje, na wkładach oszczędnościowych, a forsowanie zwiększania kapitałów własnych drogą ciągnięcia możliwie wysokich zysków z pożyczek przystoi raczej instytucjom prywatnym, o formach czysto kapitalistycznych, niż instytucjom dobra publicznego, rozporządzającymi dużymi gwarancjami samorządów i przywilejem pupilarności. Jest to jednak — jak powiedziałem — sprawa b. doniosła, sięgająca głęboko do obecnego ustroju kas i ich zasadniczej polityki kredytowo-oszczędnościowej, nie mogę jej przeto poświęcić więcej miejsca w polemice z zarzutami na mój artykuł.

Stanisław Kopczyński.

Od Redakcji. Na tym zamykamy polemikę na temat sprawozdania gminnych kas pożyczkowo - oszczędnościowych za rok 1935. Sprawa działalności gminnych kas p. - o. interesuje bowiem K. K. O. tylko w niewielkim stopniu. Uważamy, że dotychczasowa dyskusja dała jednak pewne korzyści, przyczyniając się do wyjaśnienia wzgl. usunięcia szeregu wątpliwości, jakie nasuwały się przy badaniu zagadnienia.

Komunikaty Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie

Związek K. K. O. w Warszawie wysłał do zrzeszonych kas okólniki Nr 19 i 22 w następujących sprawach:

1. W SPRAWIE STATUTÓW K. K. O.

Nawiązując do n/okólnika Nr 16 z b. m. przypominamy, że w myśl § 48 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dn. 16 marca r. b. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173) dotychczasowe statuty K. K. O. winny być uzgodnione z obowiązującymi obecnie przepisami w terminie do dn. 1 lipca r. b.

Aby ułatwić kasom techniczne przygotowanie nowego statutu, opracowaliśmy schemat statutu,

oparty na statucie wzorowym opublikowanym w N-rze 100 „Monitora Polskiego“ z r. bież. i uzgodniony z czynnikami miarodajnymi. Schemat ten obejmuje przepisy wspólne dla wszystkich K. K. O., t. zn. takie, które bezwzględnie w statucie każdej K. K. O. w niezmienionej redakcji znaleźć się powinny. Na dyspozycje zaś, które w każdej kasie będą miały brzmienie indywidualne, pozostawiono w schemacie wolne miejsca, które przy pomocy maszyny do pisania lub też ręcznie każda kasa indywidualnie wypełni.

Przy wypełnianiu załączonych schematów należy obowiązkowo stosować się do wskazań poniżej przytoczonych.

Do § 1.

Wychodzimy z założenia, że nowelizacja statutu nie jest równoznaczna z zorganizowaniem nowej placówki. Kasa jest tą samą placówką, jaką była pod rządem dotychczasowe statutu; ulegają tylko zmianie przepisy statutu. Dlatego też ciągłość istnienia Kasy należy podkreślić w § 1 nowego statutu, przez naszkicowanie krótkiej historii Kasy. Przykładowo podajemy, jak powinien brzmieć omawiany paragraf przy zastosowaniu wspomnianego omówienia do Kasy w Garwolinie.

„Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu (Garwolińskiego) (miasta Kalisza) w................ założona pod powyższą firmą przez (Garwoliński) Powiatowy Związek Samorządowy (miasto ....) w roku ......, a działająca dotychczas pod tą samą nazwą (względnie pod nazwą Powiatowa Komunalna Kasa Oszczędności w.................) na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę .... dn............... za L.......... a opublikowanego w............. z dn............ Nr....... poz. ....“.

Do § 2.

W końcu paragrafu należy podać nazwę związku poręczającego.

Nie chcąc się w dalszym ciągu powtarzać z góry pragniemy ustalić brzmienie niektórych terminów. I tak: jeśli statut wzorowy mówi o związku założycielskim, tam należy podać pełną nazwę związku poręczającego, a więc: (Garwoliński) Powiatowy Związek Samorządowy, Miasto (Kalisz), Związek Międzykomunalny w (Olkuszu), a to stosownie do tego, przez jaki związek samorządowy Kasa powołaną została. Jeżeli w statucie wzorowym zaznaczono w nawiasie, że w pewnym miejscu należy wymienić organ stanowiący związku założycielskiego, tam należy wstawić wyrazy: „Rada Powiatowa“ lub „Rada Miejska“, względnie „Rada Związku Międzykomunalnego“. Przez organ zaś wykonawczy związku samorządowego rozumieć należy: Wydział Powiatowy, Zarząd Miejski lub też Zarząd Związku Międzykomunalnego. Na wstawienie indywidualnych nazw czy to związków założycielskich, czy też ich organów pozostawiono w schemacie wolne miejsca. Miejsca te należy wypełnić według wskazówek podanych w nawiasach w statucie wzorowym oraz w brzmieniu powyżej ustalonym.

Do § 6.

Według § 5 rozporządzenia wykonawczego do prawa o K. K. O. oraz według przepisów o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach (Dz. Ust. R. P. nr 80/1930 r., poz. 629), pieczęcią urzędową Kasy jest pieczęć owalna z dłuższą osią owalu pionową, zawierająca herb województwa, względnie herb związku poręczającego oraz w otoku — nazwę Kasy. Wybór herbu (województwa, czy też związku poręczającego) pozostawiamy uznaniu organów Kasy. Kasy jednak związków międzykomunalnych będą z konieczności musiały używać herbu województwa. Często jednakże zdarzyć się może sytuacja, że herby czy to województwa, czy też związku poręczającego nie zostały jeszcze ustalone. W tych wypadkach § 6 statutu należy uzupełnić w sposób następujący: „Do czasu ustalenia herbu województwa (wzgl. miasta lub Powiatowego Związku Samorządowego) Kasa używa pieczęci bez herbu“.

Do § 8.

(Paragraf ten przez pomyłkę w „Monitorze Polskim“ nie został oddzielony od paragrafu 7).

Zakres odpowiedzialności związku założycielskiego za zobowiązania Kasy nie może w nowym statucie ulec zwężeniu. A ponieważ według dotychczasowych statutów zrzeszonych w n/Związku K. K. O. gwarancja ze strony związku założycielskiego rozciągała się na wszystkie zobowiązania Kasy, przeto i w tych rozmiarach w nowych statutach odpowiedzialność gwaranta ma być utrzymana. Wobec powyższego dla omawianego paragrafu przewidujemy tylko dwa alternatywne brzmienia, z których pierwsze dotyczy kas miejskich i kas powiatowych, drugie zaś tylko kas związków międzykomunalnych.

Alternatywa I.

„...Powiatowy Związek Samorządowy (Miasto ....), jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy“.

Alternatywa II.

„Związki samorządowe uczestniczące w związku międzykomunalnym, który Kasę założył, ponoszą z tytułu poręki wobec osób trzecich odpowiedzialność solidarną za wszelkie zobowiązania Kasy.

Związki samorządowe wchodzące w skład związku międzykomunalnego, który Kasę założył, odpowiadają między sobą za zobowiązania Kasy w następującym stosunku...“ (według statutu związku międzykomunalnego).

Do § 9.

W paragrafie tym należy wykazać pełną wysokość kapitału zakładowego wpłaconego **gotówką.**

Do § 14.

Ilość członków Rady Kasy Zarząd naszego Związku ustalił w zależności od wielkości Kasy. Dla Kas o sumie bilansowej nie wyższej od 1.000.000 zł liczba członków Rady powinna wynosić najwyżej 6 osób,

dla Kas o sumie bilansowej od 1 do 5 milionów zł — nie więcej jak 8 osób. Górną granicę liczebności Rady Kasy (14 członków) mogą wykorzystać tylko Kasy największe.

Do § 15.

Zarząd naszego Związku uznał jednogłośnie, że zaproszenia na zebrania zwyczajne Rady Kasy winny być rozsyłane na 7 dni naprzód. Termin ten jako regułę wprowadziliśmy do statutu.

Do § 19.

Również jako ogólną regułę wprowadzono do wzoru statutu możność postawienia przez dwóch członków Rady wniosku o tajności głosowania.

Do § 20.

Zgodnie z uchwałą Zarządu w schemacie statutu zachowaliśmy pierwszą alternatywę ze statutu wzorowego przewidującą, że dyrektor zarządzający i jego zastępca mają być stale zatrudnionymi w biurze Kasy.

W zasadzie Dyrekcja Kasy powinna się składać z trzech osób a mianowicie: dyrektor zarządzający, jego zastępca i jeden członek dyrekcji. Wprowadzenie statutem większej liczby członków dyrekcji (maksimum 5) dopuszczalne jest tylko dla kas większych, w zasadzie stołecznych, oraz ewentualnie dla Kas posiadających oddziały w innych miastach. Powiększanie bowiem kolegium dyrekcji jest zbędne wobec możności powoływania prokurentów i pełnomocników Kasy (§ 17, p. l) statutu).

Do schematu wstawiono ust. 6 wypływający z art. 10 prawa o K. K. O. oraz z reskryptu Ministerstwa Skarbu z dn. 13.VI.1935 r. Nr D. II. 11040/4/35.

Przy sposobności zauważamy, że pojęcie prokury i jej rozmiary ustalają art. 60 — 65 Kodeksu Handlowego. Prokura upoważnia do wszystkich czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Jedynie do zbycia przedsiębiorstwa, wydzierżawiania i ustanawiania na nim prawa użytkowania oraz do zbywania i obciążania nieruchomości potrzeba wyraźnego upoważnienia. Wszelkie inne ograniczenie prokury nie ma skutku wobec osób trzecich. Prokura może być udzielona tylko na piśmie i podlega wpisaniu do rejestru handlowego. Pełnomocnictwo natomiast nie będące prokurą ma zakres węższy. (Art. 66 Kod. Handl.). Pełnomocnictwo udzielone przez Kasę powinno być szczegółowe, to znaczy akt pełnomocnictwa powinien ściśle wyliczyć czynności, do jakich pełnomocnik jest uprawniony. Poza tym pełnomocnictwo powinno być ograniczone terminem ważności w zasadzie rocznym, oczywiście z możnością przedłużenia go na dalszy okres.

W omawianym poza tym paragrafie z mocy uchwały Zarządu Związku przewidzieliśmy możność pobierania diet przez członków Dyrekcji nie będących stałymi pracownikami Kasy również za udział w posiedzeniach Rady Kasy, co zresztą wyraźnie wynika z § 8 ust. (3) przepisów wykonawczych do Rozp. Prez. Rzplitej o K. K. O. (Dz. Ust. Nr 25, poz. 173 z r. 1937).

Do § 21.

Paragraf ten zgodnie z uchwałą Zarządu n/Związku uzupełniliśmy punktami j — m, precyzującymi kompetencje Dyrekcji Kasy.

Do § 24.

Liczbę członków Komisji Rewizyjnej Kasy pozostawiamy do uznania związków założycielskich, które Komisję tę wybierają i które pokrywają koszty związane z działalnością tejże Komisji, o czym w statucie należy zaznaczyć.

Do § 27.

Paragraf ten, precyzując ust. 2 art. 14 prawa o K. K. O. ustanawiającego zakaz korzystania przez członków organów Kasy z kredytu bezpośredniego w Kasie, zarazem określa, co należy rozumieć pod pojęciem kredytu bezpośredniego. Według podanego tutaj określenia, podpada pod to pojęcie również indos pośredni na wekslach pożyczkowych czy dyskontowych. Przez ulgę indywidualną Zarząd n/Związku rozumie ulgę nie wypływającą ze szczególnych przepisów prawa.

Do § 33.

W p. 12 poprawiliśmy użyte w statucie wzorowym słowa „papierów państwowych“ na „papierów wartościowych“, wynika to bowiem z art. 23 ust. (1) p. 7 Rozp. Prez. Rzp. o K. K. O.

Do § 40.

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych ma kwitować kasjer oraz osoba do tego upoważniona. Zarówno kasjer jak i druga osoba, o ile nie jest członkiem Dyrekcji lub prokurentem Kasy, podpisując wpisy w książeczkach oszczędnościowych występuje w charakterze pełnomocnika Kasy, a zatem ma być do tego upełnomocniona przez Radę Kasy na wniosek Dyrekcji zgodnie z § 17 p. l) statutu.

Do § 46.

Obliczanie odsetek we wszystkich K. K. O. winno następować co pół roku.

Do § 56.

O ile by Kasa zamierzała tworzyć inne jeszcze fundusze poza wyraźnie w schemacie statutu wymienionymi, musi je wyraźnie w statucie wyliczyć, naprzykład: „Fundusz na pokrycie strat na poż. wekslowych“. Rzecz prosta, tworzenie innych funduszów będzie możliwe dopiero po zadośćuczynieniu obowiązkom w odniesieniu do funduszu zasobowego.

Do § 68.

W schemacie naszym brzmienie tego paragrafu nieco zmieniliśmy, nie zmieniając jednak w niczym jego treści.

Do § 73.

Opublikowaniu w dzienniku urzędowym związku założycielskiego, a w braku tegoż — w dzienniku urzędowym województwa, oraz w organie prasowym n/Związku podlega wyciąg ze statutu Kasy, ustalony zgodnie z § 8 rozporządzenia wykonawczego do prawa o K. K. O. Tekst wyciągu ustala nasz Związ-

zek. Oczywiście nic nie stoi na przeszkodzie opublikowaniu pełnego statutu.

Statut Kasy uchwala organ stanowiący związku założycielskiego (Rada Miejska, Rada Powiatowa, Rada Związku Międzykomunalnego) na wniosek Rady Kasy. Uchwalony przez Radę Powiatową statut Kasy winien być w podanym na wstępie niniejszego okólnika terminie przedłożony n/Związkowi do zatwierdzenia, zgodnie z § 48 rozporządzenia wykonawczego, oraz p. 4 § 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 8 lipca 1936 r. o Związkach K. K. O. (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410). **Do zatwierdzenia należy przedkładać n/Związkowi statuty w 7-miu egzemplarzach**, z których przeznacza się: dwa dla państwowych władz nadzorczych, po jednym dla Kasy, sądu rejestrowego i dla związku założycielskiego, dwa zaś egzemplarze pozostają w aktach naszego Związku.

Statuty Kas winny być przedkładane nam do zatwierdzenia obowiązkowo na drukach, których 10 egzemplarzy przesyłamy w załączeniu, uzupełnionych według wskazówek wyżej podanych. Statutów przedłożonych nam w innej formie Związek nie będzie rozpatrywał. Do statutu należy dołączyć uwierzytelniony odpis uchwały organu stanowiącego związku założycielskiego w punkcie dotyczącym uchwalenia statutu. Statuty (wszystkie 7 egzemplarzy) nam przedkładane winny być podpisane przez osoby podpisujące protokół z odnośnego zebrania organu uchwalającego statut Kasy.

Zaznaczamy w końcu, że dalsze egzemplarze schematów statutowych są do nabycia w Samorządowym Instytucie Wydawniczym w Warszawie przy ul. Miodowej nr 6.

2. UZGODNIENIE PROJEKTÓW STATUTÓW K. K. O.

Jak zaznaczyliśmy wyżej, statut Kasy uchwala organ stanowiący związku założycielskiego (Rada Powiatowa, Rada Miejska względnie Rada Związku Międzykomunalnego) na wniosek Rady Kasy. Projekt statutu według uchwały Rady Kasy, przed wniesieniem tegoż pod obrady organu stanowiącego związku założycielskiego, prosimy przedłożyć nam do uzgodnienia.

3. STATUT N/ZWIĄZKU.

W N-rze 122 „Monitora Polskiego" z dn. 1 czerwca r. b. pod poz. 188 w formie obwieszczenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych został opublikowany statut Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie. Pełny tekst statutu zostanie przedrukowany w najbliższym N-rze „Oszczędności". Narazie śpieszymy jeno zwrócić uwagę na § 13 tego statutu, poświęcony Walnemu Zgromadzeniu.

Wobec tego, że według § 16 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 8 lipca r. ub. o Związkach K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410), w ciągu dwóch miesięcy od daty wydania statutu Związek nasz powinien się zorganizować według nowego statutu, zajdzie rychło konieczność zwołania Walnego Zgromadzenia delegatów K. K. O. W związku z tym zalecamy spowodowanie śpiesznego zwołania Rady Kasy celem, między innymi, dokonania wyborów delegatów na Walne Zgromadzenie n/Związku.

Odpis odnośnej uchwały Rady Kasy prosimy obowiązkowo przesłać do Biura n/Związku bezzwłocznie po odbytym zebraniu Rady Kasy.

Kronika ustawodawcza i sądowa

WAŻNIEJSZE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA

Warunki konwersji pożyczek państwowych w walutach obcych.

Ustawa z dn. 7 kwietnia 1937 r. o konwersji i zamianie papierów emisyjnych państwowych, samorządowych i gwarantowanych przez państwo, wypuszczonych w walutach obcych (Dz. U. Nr 28) uregulowała zasady konwersji i zamiany tych papierów. Ustawę tą omówiliśmy w Nr 8 „Oszczędności".

Wspomniana ustawa wyszczególniając papiery podlegające konwersji upoważniła Ministra Skarbu do ustalenia okresu i warunków konwersji, jak również wypuszczenia na cele związane z konwersją „4½% Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r.".

W wykonaniu powyższego przepisu ustawy ukazało się w Dzienniku Ustaw nr 37 i weszło w życie 20 maja 1937 r. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 15 maja 1937 r. o warunkach konwersji i zamiany papierów emisyjnych państwowych i samorządowych, wypuszczonych w walutach obcych oraz o wypuszczeniu 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937. Na zasadzie powyższych przepisów papiery państwowe objęte ustawą mają być na żądanie posiadaczy skonwertowane na obligacje Państwowej Pożyczki Wewnętrznej, a papiery emisyjne, samorządowe i gwarantowane przez Skarb Państwa będą na żądanie posiadaczy zamienione na tego rodzaju obligacje. W szczególności rozporządzenie wykonawcze objęło 6% pożyczkę dolarową (1920), 8% pożyczkę dolarową (1925), 7% pożyczkę stabilizacyjną (1927), 7% pożyczkę dolarową m. st. Warszawy (1928), oraz 7% pożyczkę dolarową woj. śląskiego 1928). Natomiast rozporządzenie wykonawcze nie uwzględniło przewidzianych ustawą innych papierów emisyjnych wypuszczonych w walucie dolarowej, które ustalić ma odrębne rozporządzenie Ministra Skarbu, z wyjątkiem obligacji serii III 4% premiowej pożyczki dolarowej, wypuszczonej na podstawie ustawy z dn. 1 lutego 1930.

Czas trwania konwersji i zamiany ustala się na najkrótszy okres ustawowy tj. na rok jeden, od dn. 1 czerwca 1937 do dn. 31 maja 1938 włącznie. Warunkiem dokonania konwersji jest złożenie papierów ze wszystkimi kuponami wraz z bieżącym, przy czym obligacje bez kuponu w dn. 1 lutego 1938 i bez następnych nie będą przyjmowane do zamiany. Zasady konwersji zgodnie z wytycznymi ustalonymi ustawą z dn. 7 kwietnia 1937 przewidywać będą dla konwersji następujące warunki: podstawą do przeliczenia na złote kapitału obligacji złożonej do konwersji (zamiany), będzie wartość imienna tej obligacji, powiększona: o 5% przy konwersji 8% pożyczki dolarowej 1925, o 3% przy konwersji 7% pożyczki stabilizacyjnej 1927, a o 2% przy zamianie 7% pożyczki dolarowej woj. śląskiego 1928 i 7% pożyczki dolarowej m. st. Warszawy 1928 — tytułem premii wykupu, przewi-

dzianej w warunkach emisji tych pożyczek. Kurs przeliczenia dolara na złote przy konwersji (zamianie) ustala się za jednego dolara: zł 6 — dla 6% pożyczki dolarowej 1920, zł 5.30 dla 8% pożyczki dolarowej 1925, 7% pożyczki dolarowej woj. śląskiego 1928 i 7% pożyczki dolarowej m. st. Warszawy 1928 oraz zł 7.20 dla 7% pożyczki stabilizacyjnej 1927. Jeżeli w wyniku przeliczenia na złote przypadać będzie do wydania w obligacjach 4½% Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 suma niepodzielna przez 100, końcówka będzie wyrównana w świadectwach ułamkowych po 5 i 20 zł, końcówki zaś niepodzielne przez 5 wypłacane będą w gotówce.

Obligacje nowej pożyczki wydawane będą z kuponami płatnymi od dn. 1 października 1937, 1-go lutego 1938 oraz 1 czerwca 1938, w zależności od okresu, w jakim złożone będą do konwersji obligacje. Mianowicie w stosunku do wyżej wyszczególnionych terminów okresy te ula kuponu płatnego w dn. 1 października 1937 przewidziane są od 1-go czerwca 1937 do dn. 30 września 1937 z kuponem bieżącym w dn. 1 czerwca 1937,—dla kuponu płatnego w dn. 1 lutego 1938 — od dn. 1 czerwca 1937 do dn. 31 stycznia 1938 z kuponem bieżącym w dn. 1 października 1937, wreszcie dla kuponu płatnego w dn. 1 czerwca 1938 okres ten określony został na czas od dn. 1 czerwca 1937 do dn. 31 maja 1938 włącznie z kuponem bieżącym w dn. 1 lutego 1938. Kupon bieżący obligacji, złożonej do konwersji wypłacony będzie przy złożeniu do konwersji w gotówce, aż do terminu jego płatności w 35% jego wartości imiennej. Wypłata nastąpi w złotych według kursu zł 7.20 za jednego dolara dla kuponu bieżącego 7% pożyczki stabilizacyjnej i według kursu zł 5.30 za jednego dolara dla kuponu bieżącego innych pożyczek, złożonych do konwersji (zamiany).

Obligacje nowej pożyczki będą wydawane z oznaczeniami literowymi, w szczególności literą A. przy konwersji obligacji 6% pożyczki dolarowej 1920, B. przy konwersji 8% pożyczki dolarowej 1925, C. 7% pożyczki stabilizacyjnej 1927, S. 7% pożyczki dolarowej woj. śląskiego 1928, wreszcie W. przy 7% pożyczce dolarowej m. st. Warszawy 1928. Do czasu wydania obligacji 4½% Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 wydawane będą świadectwa tymczasowe, których wymiana rozpocząć się ma najpóźniej 21 września 1937.

Obligacje 6% poż. dol. (1920), 8% poż. dol. (1925) i 7% poż. stab. (1927) przyjmowane będą do konwersji w Banku Polskim w Warszawie i jego oddziałach, obligacje 7% poż. dolarowej woj. śląskiego 1928 w Państwowym Banku Rolnym w Warszawie i jego oddziałach, a obligacje 7% poż. dolarowej m. st. Warszawy 1928 w Banku Handlowym w Warszawie i jego oddziałach.

4½% Wewnętrzną Pożyczkę Państwową 1937 wypuszcza się z dn. 1 czerwca 1937 w obligacjach na okaziciela po 100, 500 i 1000 zł, oraz w świadectwach ułamkowych na okaziciela po 5 i 25 zł. Świadectwa ułamkowe będą uprawniały posiadaczy do otrzymania obligacji Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 za przedstawieniem do wymiany świadectw o tym samym znaczeniu literowym na sumę łącznej wartości imiennej zł 100 lub na wielokrotność tej sumy, przy czym w tego rodzaju wypadkach kupony zapadłe od obligacji, płatne od dn. 1 października 1937, będą wypłacane w gotówce. Wymianę świadectw ułamkowych na obligacje będzie przeprowadzał Urząd Długów Państwa. Niewymienione na obligacje świadectwa ułamkowe umorzone będą wraz z ostatnią ratą umorzenia, przy czym przy wypłacie za nie kapitału będą również wypłacone zaległe odsetki od dn. 1 czerwca 1937.

4½% Wewnętrzna Pożyczka Państwowa 1937 podlega spłaceniu do dn. 1 lutego 1958 w drodze umarzania wylosowanych w tym celu lub skupionych z wolnej ręki obligacji, zgodnie z planem, który będzie ogłoszony po zakończeniu konwersji. Umarzanie odbywać się będzie dwa razy do roku w dn. 1 lutego i 1 sierpnia każdego roku, poczynając od dn. 1 sierpnia 1938. Odsetki od pożyczki w wysokości 4½% w stosunku rocznym płatne są za zwrotem odpowiednich kuponów co 4 miesiące z dołu w dniach: 1 lutego, 1 czerwca i 1 października każdego roku. Kapitał i odsetki płatne są w kasach Urzędów Skarbowych w Banku Polskim, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym, Pocztowej Kasie Oszczędności oraz ich oddziałach.

Kronika Krajowa

Położenie gospodarcze Polski w kwietniu według B. G. K.

Pod wpływem zwiększonych prac inwestycyjnych nastąpił w kwietniu wzrost zatrudnienia przemysłu, głównie w gałęziach produkujących dobra wytwórcze. Wskaźnik produkcji podniósł się z 83,2 w marcu do 84,3 wobec 71,3 w kwietniu roku ubiegłego (1928 = 100).

Zwyżka zatrudnienia wystąpiła zwłaszcza w przemyśle metalowo - maszynowym i elektrotechnicznym oraz mineralnym. Wzrosło również uruchomienie przemysłu chemicznego, zwłaszcza w dziale barwników i jedwabiu sztucznego. Pomyślnie na sytuację tego przemysłu wpłynęły poza tym korzystne wyniki sprzedaży nawozów sztucznych w tegorocznym sezonie wiosennym. Dalszy sezonowy wzrost zatrudnienia wystąpił w przemyśle drzewnym, mimo pogorszenia warunków zbytu w kraju i za granicą oraz zniżki cen. Produkcja hutnicza wzrosła, przekraczając o ¼ stan wytwórczości z przed roku. Wydobycie węgla utrzymało się bez zmian dzięki utrzymaniu dużych zakupów na potrzeby przemysłu oraz zwyżce wywozu węgla. W przemyśle włókienniczym nastąpił silniejszy spadek uruchomienia, głównie z powodu zakończenia produkcji sezonowej w tym przemyśle.

Pod wpływem zakazu wywozu głównych zbóż i wprowadzenia norm przemiałowych, ceny artykułów rolnych kształtowały się w kwietniu zniżkowo — zgodnie zresztą z tendencją światową — powodując również osłabienie zatrudnienia w młynarstwie.

Handel zagraniczny zamknięty został w kwietniu saldem biernym w wysokości 10,8 miln. zł. Spowodowane to zostało wzrostem przywozu, zwłaszcza surowców dla hutnictwa i samochodów oraz zmniejszeniem wywozu artykułów rolnych.

Rynek pieniężny kształtował się pod wpływem wysokiego stanu produkcji. Wobec powolnego realizowania należności, przemysł wykazał wzrost zapotrzebowania gotówki. Podobnie wzrósł popyt gotówkowy ze strony rolnictwa na sfinansowanie wiosennych prac rolnych. Nie spowodowało to jednak zwiększenia operacyj kredytowycn, lecz odbiło się na stanie wkładów w niektórych instytucjach, zwłaszcza na stanie rachunków bieżących. Wkłady oszczędnościowe wykazały natomiast dalszy wzrost. Zapotrzebowanie kredytowe banki pokrywały z łatwością przy słabym wykorzystaniu redyskonta w Banku Polskim. Na giełdach papierów wartościowych zaznaczyła się mocniejsza tendencja walorów w walucie krajowej.

Wpływy i wydatki skarbowe zostały zamknięte nadwyżką dochodów w wysokości 0,8 miln. zł.

Na rynku pracy nastąpił w kwietniu silny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, znajdujących zatrudnienie w przemyśle, a zwłaszcza przy robotach publicznych.

Przywileje krajowych posiadaczy papierów dolarowych, którzy zgodzą się na konwersję.

W „Kronice Ustawodawczej" omówiona została treść rozporządzenia Min. Skarbu o warunkach konwersji pożyczek państwowych w walutach obcych, która rozpoczyna się z dniem 1 czerwca br. W związku z tą konwersją odbyła się w Min. Skarbu konferencja prasowa, na której dyrektor depart. obrotu pieniężnego p. W. Domaniewski, wicedyrektor J. Rakowski i radca Ruciński udzielali w tej sprawie wyjaśnień.

Sumę obligacji podlegających konwersji szacuje się w przeliczeniu na złote na 800 do 900 milionów zł, z czego na rynek krajowy przypada ok. 260 miln. zł.

Obniżając oprocentowanie tych pożyczek dla zagranicy rząd nie mógł uczynić wyjątku dla posiadaczy krajowych. Natomiast wprowadzono szereg przywilejów korzystnych dla posiadaczy krajowych, którzy zgodzą się na konwersję. Tak np. Min. Skarbu przyjęło kurs przeliczeniowy dolara na poziomie zł 7.20, mimo, że ustawa sejmowa zaleciła kurs zł 7 i kilka groszy. Następnie przyjęto wysoki kurs zł 70 za zł 100 nominału dla 4½% Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. przy składaniu jej jako kaucje i wadia. Dalszym udogodnieniem jest, że obligacje tej pożyczki będą przyjmowane wg ich nominalnej wartości przez wszystkie urzędy skarbowe w kraju na poczet spłaty zaległych podatków. Powinno to przyczynić się do ustalenia wysokiego kursu giełdowego nowych pożyczek, przez stworzenie naturalnego popytu na te obligacje.

Wreszcie zasługuje na uwagę przywilej, że zgłaszający obligacje od 1 czerwca do konwersji otrzymają na pewien okres czasu (od pół do 6 miesięcy, w zależności od pożyczki) dwukrotne oprocentowanie. Dopłaca się im bowiem 35% wartości nominalnej pożyczki dolarowej za pewien czas, za który z tytułu oprocentowania pożyczki dolarowej nic im się nie należy, gdyż w tym samym czasie biegną już odsetki od 4½% Pożyczki Wewnętrznej 1937 r.

Na tejże konferencji p. dyr. Domaniewski na zapytania dziennikarzy oświadczył kategorycznie, że pogłoski o rzekomym projektowaniu konwersji 4% premiowej pożyczki dolarowej (tzw. „Dolarówki") są całkiem bezpodstawne. Rząd nie myśli o konwersji tej pożyczki, gdyż jest to papier krajowy, który został przez ustawę sejmową wyłączony z listy obligacji dolarowych podlegających konwersji. Rząd nie posiada więc podstaw prawnych dla przeprowadzenia takiej konwersji, ani też nie myśli występować do Sejmu z projektem nowej ustawy.

Konwersja pożyczek ulenowskich.

W dniu 26 maja rb. została podpisana w Nowym Jorku umowa między Bankiem Gospodarstwa Krajowego a firmą „Ulen and Co." oraz agentem fiskalnym „Chase the National Bank of the City of New York" w sprawie konwersji tak zw. pożyczek ulenowskich.

Nowe warunki podpisanej umowy przynoszą bardzo znaczne ulgi w obsłudze zagranicznego zobowiązania B. G. K. i 10 miast, które w latach 1925 — 1926 zaciągnęły pożyczki inwestycyjne w firmie Ulen and Co.

Suma niespłaconej części długu wynosi obecnie dolarów 7.719 tys.

Nowa umowa przewiduje obniżenie oprocentowania długu z dotychczasowych 8% na 3% rocznie oraz przedłużenie okresu spłaty pożyczek o dalsze 20 lat, tj. do r. 1967 z tym, że w ciągu pierwszych 4 i pół lat żadnej spłaty z tytułu kapitału nie będzie.

Ponadto ważnym warunkiem nowej umowy jest możność amortyzowania kapitału tych pożyczek drogą skupu obligacyj po cenach giełdowych.

Konwersja pożyczek ulenowskich daje bardzo poważne ulgi zadłużonym miastom, które w ostatnich latach nie były zupełnie w możności spłacać zaciągniętych zobowiązań z tego tytułu. Ponadto zmniejsza ona transfer walut z tytułu tych pożyczek o 4/5 dotychczasowego transferu. Obsługa pożyczek ulenowskich do chwili zawieszenia transferu w lecie roku ub. wymagała przekazywania do Nowego Jorku 1.200.000 dolarów rocznie, podczas gdy na podstawie nowej umowy potrzebną będzie zaledwie kwota dol. 231.500 rocznie w okresie pierwszych 4 i pół lat.

Obecnie podpisana z Ulenem umowa jest pierwszą zawartą z wierzycielami zagranicznymi, która zmienia warunki finansowe pożyczek, zaciągniętych w okresie przedkryzysowym. Nowa umowa dostosowuje ciężar obsługi zadłużenia do nowych warunków gospodarczych, które wytworzyły się po kryzysie i do naszych możliwości transferowych. Wskazuje ona na to, że rząd polski pragnie honorować swoje zobowiązania wobec zagranicy w granicach, na które mu pozwala sytuacja bilansu płatniczego oraz że są wierzyciele zagraniczni, którzy w swoim, zresztą dobrze zrozumianym interesie, dążą do dobrowolnego uregulowania stosunków finansowych z Polską na innym, odpowiadającym jej możliwościom płatniczym poziomie.

Pożyczkę ulenowską zaciągnęły w swoim czasie następujące miasta: Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Kielce, Lublin, Ostrów Wlkp., Otwock, Piotrków, Radom, Sosnowiec i Zgierz. Dzięki konwersji tej pożyczki miasta te uzyskają znaczną ulgę w obsłudze długu.

Dodatkowe kredyty Banku Gospodarstwa Krajowego na akcję budowlaną.

Zgodnie z uchwałą Komitetu Ekonomicznego Ministrów z dnia 26 maja 1937 roku przeznaczone zostały dodatkowe fundusze w kwocie 15 milionów złotych na tegoroczną akcję budowlano - mieszkaniową.

W związku z powyższym suma środków państwowych, jakie uruchomione będą w roku bieżącym na finansowanie budownictwa mieszkaniowego wynosi ogółem 23 miliony złotych.

Bank Gospodarstwa Krajowego rozesłał już zawiadomienia do Komitetów Rozbudowy poszczególnych miast o wysokości sum, przeznaczonych z dodatkowego kontyngentu 15 milionów złotych na finansowanie w tych miastach budownictwa mieszkaniowego.

Kredyty udzielane będą na dotychczasowych zasadach, ustalonych uchwałą Komitetu Ekonomicznego Ministrów z dnia 18 stycznia 1937 r., a podanych już poprzednio do wiadomości.

Dodatkowe fundusze pozwoliły na zwiększenie ilości miast korzystających z kredytów budowlanych — z dotychczasowej liczby 21 na 70 miast.

Poniżej podajemy wysokość kontyngentów kredytowych dla niektórych większych miast, z uwzględnieniem podziału uprzednio już dokonanego:

Białystok zł 150.000, Brześć nad Bugiem — 100.000,

Bydgoszcz — 400.000, Częstochowa — 450.000, Dąbrowa Górnicza — 100.000, Gdynia — 2.900.000, Grudziądz — 100.000, Kielce — 200.000, Kołomyja — 100.000, Kraków — 1.000.000, Lublin — 300.000, Lwów — 1.300.000, Łódź — 1.900.000, Poznań — 1.050.000, Przemyśl — 180.000, Radom — 300.000, Rzeszów — 300.000, Sosnowiec — 400.000, Stanisławów — 250.000, Tarnów — 150.000, Tarnopol — 100.000, Toruń — 450.000, Warszawa — 6.000.000, Wilno — 180.000, Włocławek — 100.000 zł.

W granicach przydzielonych kontyngentów Komitety Rozbudowy mogą już uchwalać wnioski pożyczkowe i przesyłać je do Banku Gospodarstwa Krajowego.

Obwieszczenia rejestrowe

Do Rejestru Handlowego A. Sądu Okręgowego w Zamościu, 17 lutego 1937 wpisano następujące firmy:

4355 **„Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Zamojskiego w Zamościu“.** Siedziba w Zamościu, ul. Żeromskiego 1. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest wykonywanie czynności bankowych wymienionych w art. 23 Rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 24 października 1934 (Dz. U. 95, poz. 860). Oddział w Szczebrzeszynie, ul. Zamojskiego 24. — Kapitał zakładowy wynosi 160.000 zł. Dyrekcję Kasy stanowią: Dyrektor zarządzający Tomasz Fidala, zastępca dyrektora Jadwiga Grądkiewicz i członek dyrekcji Stanisław Kostrubała. Zobowiązania, czeki i inne dyspozycje pieniężne muszą być podpisywane przez dwóch członków dyrekcji. Kierownikiem Oddziału w Szczebrzeszynie jest Michał Pawlik, który jest upoważniony do podpisywania za oddział łącznie z jednym z członków Dyrekcji. Dyrekcja jest upoważniona również do udzielania niektórym pracownikom kasy prawa do podpisywania firmy kasy z Oddziałem, łącznie z jednym z członków Dyrekcji. Ogłoszenia Kasy umieszczane będą w czasopiśmie „Oszczędność“ w Warszawie.

4356 **„Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Hrubieszowskiego w Hrubieszowie“.** Siedziba w Hrubieszowie. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest: ułatwianie ludności powiatu hrubieszowskiego gromadzenia oszczędności i ich oprocentowania, oraz uprzystępnianie taniego kredytu. — Kapitał zakładowy wynosi 85.000 zł. Zarząd stanowią: Naczelnik Stanisław Bohdanowicz, członkowie: Aleksander Kalicki i Zygmunt Zawadzki. Firma Kasy, wszelkie dokumenty, zobowiązania, pełnomocnictwa do zaciągania zobowiązań i działalności w imieniu kasy, winny być podpisane przez Naczelnika łącznie z jednym członkiem Zarządu. Naczelnik samodzielnie zastępuje kasę na zewnątrz, prowadzi korespondencję oraz podpisuje pisma, dokumenty i ogłoszenia. Ogłoszenia kasy umieszczane będą w czasopiśmie „Oszczędność“ w Warszawie.

S T A T Y S T Y K A

Stan wkładów w kasach oszczędności na dzień 30. IV. 1937 r. według danych G. U. S.

Tysiące złotych.

Rodzaje kas oszczędności Województwa	Liczba kas 30.IV.37	OGÓŁEM			Wkłady na książeczkach oszczędnościowych *a*			Wkłady na rachunkach czekowych *b*, bieżących i otwartego kredytu		
		28.II	31.III	30.IV	28.II	31.III	30.IV	28.II	31.III	30.IV
P. K. O.	**1**	**887 387**	**898 745**	**899 246**	**684 626**	**688 621**	**695 850**	**202 761**	**210 124**	**203 396**
Komunalne Kasy Oszczędności *c* . . .	**362**	**716 425**	**727 903**	**733 809**	**631 406**	**636 778**	**642 317**	**85 019**	**91 125**	**91 492**
Miejskie	128	468 127	476 434	479 915	411 649	414 982	418 794	56 478	61 452	61 121
Powiatowe	228	243 463	246 518	249 037	216 168	218 210	219 916	27 295	28 308	29 121
Związków międzykomunalnych	5	3 245	3 181	3 244	2 801	2 782	2 795	444	399	449
Wojewódzka.	1	1 590	1 770	1 613	788	804	812	802	966	801
M. st. Warszawa . . .	1	122 517	129 473	130 236	90 874	92 413	95 268	31 643	37 060	34 968
Warszawa	25	38 487	39 715	40 249	33 848	34 362	35 206	4 639	5 353	5 043
Łódź	17	17 548	18 012	19 672	13 890	14 281	14 673	3 658	3 731	4 999
Kielce	18	16 916	16 858	17 028	13 809	13 835	13 752	3 107	3 023	3 276
Lublin	19	8 641	8 922	9 254	7 235	7 545	7 741	1 406	1 377	1 513
Białystok	14	6 069	6 135	6 190	4 745	4 811	5 016	1 324	1 324	1 174
Wilno	8	7 713	7 517	7 691	6 495	6 524	6 458	1 218	993	1 233
Nowogródek	8	2 147	2 101	2 139	1 503	1 545	1 618	644	556	521
Polesie	9	2 283	2 335	2 417	1 636	1 687	1 718	647	648	699
Wołyń	14	4 655	4 714	4 769	3 293	3 360	3 474	1 362	1 354	1 295
Poznań	74	108 085	107 698	108 749	99 991	100 298	100 393	8 094	7 400	8 356
Pomorze	41	36 989	38 144	38 310	30 497	31 149	31 283	6 492	6 995	7 027
Śląsk	18	129 461	130 305	130 198	121 012	121 362	120 946	8 449	8 943	9 252
Kraków	24	118 448	118 715	119 852	114 282	114 652	115 263	4 166	4 053	4 589
Lwów	37	79 392	79 918	79 776	72 317	72 779	73 199	7 075	7 139	6 577
Stanisławów	17	10 313	10 424	10 243	9 710	9 721	9 713	603	703	530
Tarnopol	18	6 761	6 917	7 036	6 269	6 444	6 596	492	473	440
Inne kasy *d*	**2**	**33 418**	**33 249**	**33 459**	**33 320**	**33 136**	**33 247**	**98**	**113**	**212**

a Bez sum figurujących na książeczkach oszczędnościowych wystawionych przez K. K. O. przed wejściem w życie Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.X 1934 r. o K. K. O., na rzecz państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych instytucji finansowych i ubezpieczeń społecznych z tytułu udzielonych kasom przez te instytucje kredytów. *b* R-ki czekowe w P. K. O. *c* Wobec nienadesłania sprawozdań wzięto sumy z m. poprzednich: w lutym dla 3 kas, w marcu dla 4 kas, oraz w kwietniu dla 11 kas. *d* Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie i Ukraińska Szczadnycia w Przemyślu.

Źródło: Sprawozdania miesięczne kas.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BIALSKIEGO W BIAŁEJ PODLASKIEJ.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc Zł.	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		34.924,45	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		9.779.68	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		516,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			45.220,13
2. Kupony			237,00
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		8 574 50	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		9.000.00	17 574.50
5. Banki i K. K. O. Loro			78.98
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (54 kont)			115.282,71
8. Pożyczki wekslowe (671 kont)			160.587.15
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (69 kont)		24.980,88	
b) pochodz. z innych kredytów (... k.)			24.980,88
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezpieczone papierami wartościow.			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezpiecz. innymi wart. (3 konta)		321 029.00	321 029,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych książeczek oszczędności			
b) innych wartości (694 kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptac. (179 kont)			325.775,97
15. Odsetki zaległe			5.077,89
16. Nieruchomości			23.737,14
17. Ruchomości			2.276,12
18. Różne			30.166,52
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			5.160,14
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1 077.184.13
21. Depozyty			183.944 81
22. Udziel. gwar. Różne za weksle kaucyjne			155.215,50
23. Inkaso			62,400.95
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			221,210,00
25. Zabezpieczenia z tytułu układów konwersyjnych			274.606 87
Ogółem			1,974.562,26

Stan bierny

	W wal obc Zł.	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			100.000,00
2. Fundusz zasobowy			34.880.37
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			1.922,12
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			687,63
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (29 kont)		113.455,29	
b) terminowe (1 konto)		1.382,28	114.837.57
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1803 kont)		221.479,26	
b) terminowe do 3 miesięcy (6 kont)		11.800,75	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (39 kont)	1.250.86	45 522,92	278.802,93
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (5 kont)		17.065,00	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (42 kont)		39.796.00	56.861,00
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			620,(0
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim		46.827,00	
b) w Bankach Państwowych		31.622 00	
c) w Bankach Komunalnychi K. K. O.		43.900 00	
d) w innych instytucjach kredytowych			122.349.00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			221 210,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		62.716,49	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		32.960.00	95.676,49
15. Banki i K. K. O. Loro			10.764 12
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			21.563 67
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			15.759,71
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			1 249 52
Razem			1.077.184,13
22. Różni za depozyty			183.944,81
23. Zobowizania z tytułu udzielonych gwarancyj. Weksle kaucyjne			155.215,50
24. Różni za inkaso			62.400 95
25. Bank Akceptacyjny			221 210.87
26. Różni za zabezpieczenia z tytułu układów konwersyjnych			274,606.87
Ogółem			1.974,562.26

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	18.432,78	
b) od rachunków bieżących	2.639,28	
c) od redyskonta weksli	18.289,65	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kąsie	5.374,89	
e) różne inne	1.867,95	46 604.55
2. Prowizje wypłacone		790.27
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	28.538 95	
b) świadczenia socjalne	2.518,75	
c) wydatki rzeczowe	9.716,39	40.774,09
4. Podatki i opłaty skarbowe		390,81
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	84,70	
b) ruchomości	409,88	494,58
6. Odpisy na dłużnikach		2.184,02
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		9,84
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		1.371,00
9. Różne		8,10
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		1.249,52
Razem		93.876 68

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	47.761,61	
b) od rachunków bieżących	17.675,02	
c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) od pożyczek na ukł. konwers.	8.547,39	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	969.5	
g) od K. K. O. i Banków	162,34	
h) różne inne	4,16	75.120,02
2. Prowizje pobrane.		7.471,70
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		265.28
6. Odzyskane straty		540,00
7. Opłaty na koszty administracji		10.158,63
8. Różne dochody		321,05
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		93.876.68

Buchalter (—) **J. Czatyrko**

Dyrekcja Kasy: Dyrektor Zarządzający (—) **A. Bonikowski**
Członkowie:
(—) **J. Czatyrko**
(—) **A. Daniluk**

Komisja Rewizyjna: Przewodniczący (—) **S. Wilczyński**
Członkowie:
(—) **R. Kajetanowicz**
(—) **A. Kułakowski**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU HRUBIESZOWSKIEGO W HRUBIESZOWIE.

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1936 roku.

Stan czynny.

	W wal. obc Zł.	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji . . .			
a) gotowizna		26.982,69	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		19.911,64	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		1.157,50	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			48.051,83
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe		75.000,00	
b) papiery państwowe		22.906 90	
c) listy zastawne i obligacje . . .			
d) obligacje związków komunalnych .			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych . .		5.889,50	103.796,40
5. Banki i K. K. O. Loro . . .			
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
7. Weksle zdyskontowane (8 kont) . .		5.989,17	5 989,17
8. Pożyczki wekslowe (1860 kont) . .		339.943,17	339 943,17
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (194 kont)		52.263,52	
b) pochodz. z innych kredytów (... k.)			52.263,52
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezpiecz. papierami wart. (7 kont)		18 908,37	
b) zabezpieczone hipoteką (... kont) .			
c) zabezp. innymi wartośc. (... kont) .			18.908,37
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (53 kont) . .		7.870,50	
b) innych wartości (... kont) . .			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont) .			7.870,50
12. Pożyczki na skrypty dłużne (2 konta)			6.268,39
13. Pożyczki hipoteczne (1 konto) . .			4.000,00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptac. (298 kont)			254 090,94
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			3.981,15
18. Różne			31.745,63
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		38,290 55	38.290,55
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem . .			915.199,62
21. Depozyty			44.673,41
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			51.800,91
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .			243.805,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego . .			
Ogółem . .			1.255.478,94

Stan bierny.

	W wal. obc Zł.	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			85.000,00
2. Fundusz zasobowy			4 358,74
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (57 kont) . . .		25.085 22	
b) terminowe (1 konto) . . .		139.975,85	165.061,70
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1791 kont) . .		164.867 54	
b) terminowe do 3 miesięcy (11 kont)		37.228 59	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (30 kont)		61.944,03	264.040,16
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno - pub. (17 kont) .		38.600,05	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (46 kont)		67.931,97	106.532,02
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			151,72
10. Zobowiązania inkasowe			175,96
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych . . .			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych .			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac. .			243.805,00
13. Zastaw papierów wartościowych .			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe (w tym akceptów na zł 28.056) . . .		28.066 87	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			28 066,87
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			9 817,30
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych		1.406 14	
b) za rok sprawozdawczy . . .		6.784,64	8.190,78
Razem . .			915.199,62
22. Różni za depozyty			44.673,41
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj			
24. Różni za inkaso			51.800,91
25. Bank Akceptacyjny			243.805,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem . .			1.255.478,94

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 2.095,50.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 R.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane . . .		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	17 849,21	
b) od rachunków bieżących . .	3.965,99	
c) od redyskonta weksli	500,00	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	16.029 99	
e) różne inne		33.345,19
2. Prowizje wypłacone		108,29
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	17.981,71	
b) świadczenia socjalne	1.631,49	
c) wydatki rzeczowe	9.111,29	28.724,49
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	360,50	360,50
6. Odpisy na dłużnikach		30.110,85
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		1.144,15
9. Różne		6.675,05
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego .		
11. Nadwyżka		
Razem . .		105.468,52

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane	25.126,05	
a) od weksli	3.040,52	
b) od rachunków bieżących . . .	487,40	
c) od pożyczek terminowych na zastaw .	1 084,86	
d) od pożyczek na skrypty dłużne . .	3.416,07	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	3.553,54	
f) od papierów wartościowych . . .	315,80	
g) od K. K. O. i Banków . . .	1.402,09	
h) różne inne	30 627,16	69.053,49
2. Prowizje pobrane.		4.909,12
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		
5. Dochód netto z nieruchomości . .		
6. Odzyskane straty		1,045,45
7. Opłaty na koszty administracji . .		
8. Różne dochody		360,69
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		30.099 77
Razem . .		105 468,52

Księgowy: (—) A. Kalicki

Dyrekcja:
Dyrektor Zarządzający: (—) St. Bohdanowicz
Członkowie Dyrekcji: (—) Al. Kalicki
(—) L. Zawadzki

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący Komisji: (—) Suchodolski Jan
Członkowie Komisji: (—) Pietrzak Tadeusz
(—) Witkowski Stefan

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU KRZEMIENIECKIEGO W KRZEMIEŃCU.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		15.483.28	
b) pozostałość w Banku Polsk. i PKO.		77.077,06	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		146.126 00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			238.686,34
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		44.848,00	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych		3.053,00	47.901 00
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			45.057,41
7. Weksle zdyskontowane (66 kont)			68.576,75
8. Pożyczki wekslowe (999 kont)			207.839,00
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (591 kont)		64.570.36	
b) pochodzące z innych kredytów			64.570,36
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (.... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (22 kont)		72.087.00	
c) zabezpieczone innymi wartościami			72.087,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności			
b) innych wartości* (.... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			
12. Pożyczki na skrypty dłużne			
13. Pożyczki hipoteczne			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (279 kont)			130.577,91
15. Odsetki zaległe			12.007,62
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			2.604,00
18. Różne			15.775,83
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			1.025,50
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		7.827,48	7.827,48
Razem			914.536.20
21. Depozyty			238.015,00
22. Udzielone gwarancje			145 000,00
23. Inkaso			102.939,66
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.400 490.86

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			80.000,00
2. **Fundusz zasobowy**			10.100,84
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (9 kont)		233 104,46	
b) terminowe (.... kont)			233.104,46
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych			
a) bezterminowe (592 kont)		170.305,72	
b) terminowe do 3-ch miesięcy			
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe			170.305 72
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.):			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno - publ. (10 kont)		137.490 91	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (103 kont)		141.193,65	278.684,56
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			5.154.13
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			
12. Dyskonto akceptów Banku Akcept.			16.350,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		116.188,30	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			116.188,30
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18 Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			720,39
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			3.927 80
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			914.536,20
22. Różni za depozyty			238.015,00
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			145.000,00
24. Różni za inkaso			102.939,66
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.400.490,86

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	18.443.27	
b) od rachunków bieżących	6 908.20	
c) od redyskonta weksli	1.910.97	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	4.538.70	
e) różne inne		31.801.14
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	24.466,70	
b) świadczenia socjalne	2.338.36	
c) wydatki rzeczowe	9.908,54	36.713,60
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	790 90	790,90
6. Odpisy na dłużnikach		5.142.25
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		1.896,00
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. **Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego**		
11. Nadwyżka		
Razem		76 343 89

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	28 527,78	
b) od rachunków bieżących		
c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipotecz.	6.066 90	
f) od papierów wartościowych	2.969,57	
g) od K. K. O. i Banków	3.698,10	
h) różne inne	10.741,90	52.004.25
2. Prowizje pobrane		11.302 92
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		1 229,91
7. Opłaty na koszty administracji		1.153,55
8. Różne dochody		2.825,78
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		7.827,48
Razem		76.343,89

Buchalter: (—) **W. Zdziebłowski**

Dyrekcja Kasy:
Dyrektor Zarządzający: (—) **A. Boczkowski**
Zastępca Dyrektora: (—) **W. Zdziebłowski**
Członek Dyrekcji: (—) **A. Tkaczyński**

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) **E. Lenczowski**
Członkowie: (—) **S. Powroznicki**
(—) **B. Serafinowicz**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU ŁÓDZKIEGO W ŁODZI.

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1936 r.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		40.242,18	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		20.334,45	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		2.387,75	
d) pozostałość w innych K. K. O. .		64.207,50	
e) bony inwestycyjne			127.171 88
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe . . .		38.267,30	
c) listy zastawne i obligacje . . .			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych . .			38.267,30
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
7. Weksle zdyskontowane (252 kont) .			281.957,15
8. Pożyczki wekslowe (3013 kont) . .			732 374,65
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (296 kont)		66.732,88	
b) pochodz. z innych kredytów (... k.)			66.732,88
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezpieczone papierami wartościow.			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont) .			
c) zabezp. innymi wartośc. (... kont) .			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (151 kont) . .		65.098,96	
b) innych wartości (... kont) . .			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			65.098,96
12. Pożyczki na skrypty dłużne (12 kont) .			1.345,00
13. Pożyczki hipoteczne (... kont) . .			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptacyjn. (47 kont)			92.186,62
15. Odsetki zaległe			6.059,20
16. Nieruchomości			4.102,66
17. Ruchomości			10.008 79
18. Różne			7.839,59
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			12,00
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem . .			1.433.156,68
21. Depozyty			426.074,02
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			92.249,45
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego . .			
Ogółem . .			1.951.480,15

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Z
1. Kapitał zakładowy			110.000,00
2. Fundusz zasobowy			1.899,50
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (16 kont) . . .		189.666,44	
b) terminowe (8 kont)		317.789,33	507.455,77
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (2553 kont) . .		436.058,70	
b) terminowe do 3 miesięcy (19 kont) .		33.611,83	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (27 kont)		44.058,11	513.728,64
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno - publicznych (10 kont)		92.336,30	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (119 kont)		114.115,41	206.451,71
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			15.193,40
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych . . .		11.191 00	
c) w Bankach Komunalnychi K. K. O.		32.005,61	
d) w innych instytucjach kredytowych .			43.196,61
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac. .			
13. Zastaw papierów wartościowych . .			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje . . .			
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			10.079,34
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			16.139,52
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .		9 012,19	9.012 19
Razem . .			1.433.156,68
22. Różni za depozyty			426.074,02
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj			
24. Różni za inkaso			92.249,45
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem . .			1.951.480,15

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane . .		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	37.718,51	
b) od rachunków bieżących . . .	15.934 50	
c) od redyskonta weksli	5.329,90	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kąsie		
e) różne inne	59,24	59.042,15
2. Prowizje wypłacone		382,53
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	44.991,21	
b) świadczenia socjalne	4.152 48	
c) wydatki rzeczowe	32.867,65	82.011,34
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości		1.248,52
6. Odpisy na dłużnikach		9.167,80
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		1 584,70
9. Różne		2.964,46
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego .		
11. Nadwyżka		9.012,19
Razem .		165.413,69

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	93.685,34	
b) od rachunków bieżących . . .	11.599,09	
c) od pożyczek terminowych na zastaw .	2.682,59	
d) od pożyczek na skrypty dłużne . .		
e) od pożyczek i wierzytelności hipotecznych.		
f) od papierów wartościowych . . .	1.601,00	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne	3.713,00	113.281,02
2. Prowizje pobrane.		7.856,46
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		
5. Dochód netto z nieruchomości . . .		182,51
6. Odzyskane straty		18.188,92
7. Opłaty na koszty administracji . .		25.391,43
8. Różne dochody		513,35
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem . .		165.413,69

Księgowy: (—) M. Matysiak

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) K. Sobczak
Członkowie: (—) St. Gerling
(—) St. Cieślak

Dyrektor Zarządzający: (—) E. Hertel
Zast. Dyr. Zarządzającego: (—) W. Ryder
Członek Dyrekcji: (—) W. Grzybowski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU MŁAWSKIEGO W MŁAWIE.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		16.050,01	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		5.221,31	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		25.484,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			46.755,32
2. Kupony			
3. Waluty obce	78,65		78,65
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe			
c) listy zastawne i obligacje		13.000,49	
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		15.000,00	28.000,49
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (9 kont)			13 810,40
8. Pożyczki wekslowe (242 kont)			60.121,00
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. wek. (76 kont)		16.133,70	
b) pochodzące z innych kredytów*			16.133,70
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezpiecz. papier. wartoś. (6 kont)		1.061,50	
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezpiecz. innymi wartośc (4 konta)		569.408,88	570.470,38
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (kont)			
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			
12. Pożyczki na skrypty dłużne			
13. Pożyczki hipoteczne (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjn. zatwierdzonych przez Komitet Konwers. Banku Akceptacyjnego (169 kont)			249 471,90
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			15.892,43
17. Ruchomości			6.597,53
18. Różne			16.665,37
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			7.092,02
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem	78,65		1.031.089,19
21. Depozyty			249.575,12
22. Udzielone gwarancje			204.000,00
23. Inkaso			31.986,87
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			138.452,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Razem			
Ogółem	78,65		1.655.103,18

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			200.000,00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe			
b) terminowe			
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (801 kont)		75.142,01	
b) terminowe do 3-ch miesięcy (23 kont)		69.336,32	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (9 kont)		43.296,91	187.775,24
8. Rachunki bieżące			
a) instytucyj państw., samorzd. i innych prawno - publ. (3 konta)		4.921,80	
b) osób fizycznych i prawno - prywat-			
b) osób fizyczn. i praw.-pryw. (59 kont)		28.702,31	33.624,11
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			3.025,00
10. Zobowiązania inkasowe			301,08
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		34.072,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		10.180,00	
d) w innych instytucjach kredytowych.			44.252,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			138.452 00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		326.086,72	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		32.500,00	
d) przez inne instytucje			358.586,72
15. Banki i K. K. O. Loro			6.528,13
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			605,62
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			49.991,37
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			7.234,24
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		713,68	713,68
Razem			1.031.089,19
22. Różni za depozyty			249.575,12
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			204.000,00
24. Różni za inkaso			31.986,87
25. Bank Akceptacyjny			138.452,00
26. Fundusz Emerytalny			
Razem			
Ogółem			1.655.103,18

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	7.047,26	
b) od rachunków bieżących	1.764,62	
c) od redyskonta weksli	13.233,16	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	6.937,48	
e) różne inne		28.982,52
2. Prowizje wypłacone		520,93
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	18.846,50	
b) świadczenia socjalne	1.677,34	
c) wydatki rzeczowe	8.085,48	28.609,32
4. Podatki i opłaty skarbowe		132,17
5) Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	639,97	639,97
6. Odpisy na dłużnikach		4,00
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		157,10
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		776,29
9. Różne		55,60
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównawcz.		
11. Nadwyżka		713,68
Razem		60.591,58

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	11.161,41	
b) od rachunków bieżących	461,43	
c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	699,69	
g) od K. K. O. i Banków	183,75	
h) różne inne	22.511,67	35.017,95
2. Prowizje pobrane		5.043,05
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		461,00
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		100,98
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		19.342,44
7. Opłaty na koszty administracji		526,16
8. Różne dochody		100,00
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		60.591,58

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej (—) M. Prawdzic-Layman

Członkowie Komisji Rewizyjnej:
(—) J. Bogacki
(—) J. Kołakowski

Dyrektor (—) A. Pieńkiewicz
Zastępca Dyrektora — Buchalter (—) H. Piechowska
Członek Dyrekcji (—) F. Janczewski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU MIECHOWSKIEGO W MIECHOWIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji . . .			
a) gotowizna		2.429,24	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		15.761,61	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		796,70	
d) pozostałość w innych K. K. O. .			
e) bony inwestycyjne			18.987,56
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		3,332,00	
c) listy zastawne i obligacje . . .		4.995,00	
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych . .		2.929,00	11.256,00
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
7. Weksle zdyskontowane (3 konta) . .			3.730,00
8. Pożyczki wekslowe (167 kont) . .			40.727,11
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (271 kont)		96.568,59	
b) poch. z innych kredytów (4 konta) .		7.655,00	104.223,59
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wart. (... kont) .			
b) zabezpieczone hipoteką (kont) .			
c) zabezpiecz. innymi wart. (16 kont)		64.794,14	64.794,14
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (2 konta) . .		850,00	
b) innych wartości (5 kont) . . .		10.039,33	
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			10.889,33
12. Pożyczki na skrypty dłużne (kont) .			
13. Pożyczki hipoteczne (kont) . .			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptac. (298 kont) .			228.069,95
15. Odsetki zaległe			43.754,57
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			3.434 00
18. Różne			20.125,17
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			6.160,18
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		81.110,70	
b) za rok sprawozdawczy . . .		41.272.04	122.382,74
Razem . .			678,534,33
21. Depozyty			1.330,00
22. Udzielone gwarancje (Różni za weksle			89 100,00
23. Inkaso			11.720,50
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .			207.377,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego . .			
Ogółem . .			988.061,83

Stan bierny.

	W wal. obc. zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			118.000,00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (9 kont) . . .		10.057,20	
b) terminowe (3 konta) . . .		190.173,84	200.231,04
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (2020 kont) . . .		74.647,53	
b) terminowe do 3 miesięcy (10 kont) .		12.687.31	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (5 kont)		4.926.75	92.261,59
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno - publ. (11 kont) . .		44.195,90	
b) osób fiz. i praw.-pryw. (36 kont) .		12.537,49	56.733,39
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			1.970,00
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych . . .		4.435,00	
c) w Bankach Komunalnychi K. K. O.		17.905,00	
d) w innych instytucjach kredytowych .			22.340 00
12. Dyskonto Akceptów Banku Akceptac. .			177.937,00
13. Zastaw papierów wartościowych . .			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .		1.915,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			1.915,00
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			2.735,57
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			4 410,74
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem . .			678,534,33
22. Różni za depozyty			1,330,00
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj			89.100,00
24. Różni za inkaso			11.720,50
25. Bank Akceptacyjny			207.377,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem . .			988 061,83

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 R.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane . .		
a) od wkładów oszczędnościowych i lokat	12.363,76	
b) od rachunków bieżących (czekowych) .	1,617,92	
c) od redyskonta weksli	2.141,80	
d) od kredytów udzielonych Kasie i dyskonto akceptów w B-ku Akcept. .	10.470,98	
e) różne inne	172,46	26.766,92
2. Prowizje wypłacone od trat w B-ku Akc.		222,45
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	15.562,24	
b) świadczenia socjalne	1.390.19	
c) wydatki rzeczowe	3.937,85	20.890,28
4. Podatki i opłaty skarbowe . . .		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	714,05	714,05
6. Odpisy na dłużnikach		44.215,84
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		
9. Różne. Koszty przegranego procesu z Państwową Fabr. Azot. Chorzów . .		389,00
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego .		
11. Nadwyżka		
Razem . .		93.198.54

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	12.580,37	
b) od rachunków bieżących . . .	3.047,98	
c) od pożyczek terminowych na zastaw .	162,08	
d) od pożyczek na skrypty dłużne . .		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych . . .	564,50	
g) od K. K. O. i Banków . . .	42,76	
h) różne inne od ukł. konwers. i pomoc Skarbu Państwa	17.163,99	33.561,68
2. Prowizje pobrane od inkasa . . .		442,70
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		
5. Dochód netto z nieruchomości . . .		
6. Odzyskane straty		20,00
7. Opłaty na koszty administracji . .		17.098,27
8. Różne dochody podatek spec. od 1.4.36 r.		803,85
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		41.272 04
Razem . .		93.198,54

Buchalteria (—) A. Bienkiewiczowa

Komisja Rewizyjna:
(—) M. Wierzchowski
(—) J. Kępiński
(—) P. Wiorek

Dyrekcja: Dyrektor Zarządzający (—) St. Milewski
Zastępca Dyrektora (—) St. Staszewski
Członek Dyrekcji (—) P. Marzec

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU RADOMSKOWSKIEGO W RADOMSKU.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 ROKU.

Stan czynny.

	W wal. obc Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		94.484.06	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		114.689.59	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		326.870,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			536.043,65
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		7 853,70	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		7,000.00	14.853,70
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (1716 kont)			324.275,10
8. Pożyczki wekslowe (998 kont)			84.280,00
9. Weksle protestowane:			
a) poch. z dysk. i poż. wek. (37 kont)		15.338,35	
b) poch. z innych kredytów (.... kont)			15.338,35
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (4 konta)		1.996,00	
c) zabezpiecz. innymi wart. (15 kont)		30.710,00	32.706 00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (92 kont)		18 235,00	
b) innych wartości* (.... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego *			18.235,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (.... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akceptac. (87 kont)			30.308,00
15. Odsetki zaległe			196,79
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			5.225,23
18. Różne			68.269 92
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1.129,731,74
21. Depozyty			86 326,79
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			485.797,78
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			25.660 00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.727.516,31

Stan bierny.

	W wal. obc Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			50.000,00
2. Fundusz zasobowy			12.237,11
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych:			
a) bezterminowe (13 kont)		35 146,51	
b) terminowe (1 konto)		7.945.85	43.092,36
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych *)			
a) bezterminowe (2443 kont)		488.969,23	
b) terminowe do 3 miesięcy (12 kont)		17.716,73	
c) term. ponad 3 mies. i war. (27 kont)		13.768 08	520.454,04
8. Rachunki bieżące*) (czekowe, przekazowe i t. p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (6 kont)		58.793.00	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (93 kont)		338.116,27	396.909,27
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			4.826,78
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		11.445,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			11.445,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. Loro			7.481,00
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			74.210,74
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokresowe)			4.038.79
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		5.036,65	5.036,65
Razem			1.129,731,74
22. Różni za depozyty			86.326,79
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			485.797,78
25. Bank Akceptacyjny			25.660,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.727.516 31

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 7.035,70.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	23.610,07	
b) od rachunków bieżących	12.797,68	
c) od redyskonta weksli	618,25	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie		
e) różne inne	556,60	37.582 60
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	22.400,00	
b) świadczenia socjalne	1.959,89	
c) wydatki rzeczowe	12.414,76	36.774.65
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	580,58	580,58
6. Odpisy na dłużnikach		18.328,81
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		1.441,80
9. Różne		569,20
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		5.036,65
Razem		100.314,29

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	41.468 66	
b) od rachunków bieżących	6.485.45	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	1.247,37	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	520.15	
g) od K. K. O. i Banków	17.892,56	
h) różne inne	1.349.61	68.963,80
2. Prowizje pobrane		20.048,38
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		111,45
7. Opłaty na koszty administracji		11 190 66
8. Różne dochody		
9. Odpis z fund. wyr. na pokr. strat kurs.		
10. Strata		
Razem		100.314.29

Dyrekcja Kasy:
Dyrektor Zarządzający (—) S. Kancler
Zast. Dyrektora: Buchalter (—) J. Kokosza
Członek Dyrekcji (—) W. Płaneta

Komisja Rewizyjna: Przewodniczący (—) J. Andrzejewski
Członkowie:
(—) J. Kozłowski
(—) Z. Czubaj

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU SOKÓLSKIEGO W SOKÓŁCE.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		3,273,25	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		13.022.61	
c) pozost. w Bankach Państw. i Kom.		167,25	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			16.463,11
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe	93,84	3.462,58	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		4.853,49	8.316,07
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (12 kont)			8.760,65
8. Pożyczki wekslowe (89 kont)			8,620.00
9. Weksle protestowane			
a) pochodz. z dysk. i poż. wekslowych (34 kont)		21.820,95	
b) pochodzące z innych kred. (1 konto)			21.820,95
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezpieczone papierami wartościow.			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezpieczone innymi wartościami (2 konta)		4.788.00	4.788,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (8 kont)		469,70	
b) innych wartości (6 kont)		5.126,75	
c) pożyczki zakładu zastawn. (.... k.)			5.596,45
12. Pożyczki na skrypty dłużne (.... kont)			86,012,48
13. Pożyczki hipoteczne (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akceptacyjnego (171 kont)			98.885.17
15. Odsetki zaległe			2.698,53
16. Nieruchomości			54.678,39
17. Ruchomości			4.277,95
18. Różne			6 387 17
19. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			1.875,55
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		37.783,67	37.783,67
Razem	93,84		366.964,14
21. Depozyty			46.025,00
22. Udzielone gwarancje			330.81
23. Inkaso			18.611,12
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			79 803,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem	93,84		511.734,07

Stan bierny.

	W wal. obc Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			50.000,00
2. Fundusz zasobowy			3.745,81
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			2.310,76
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (3 konta)		201,11	
b) terminowe (3 konta)		47,169,61	47.370,72
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (728 kont)	17,76	31.815.21	
b) terminowe do 3 miesięcy (55 kont)	812,09	37.856,61	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe			69.671.82
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.):			
a) instyt. państw., samorząd. i innych prawno - publ. (6 kont)		5.568,71	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (11 kont)		3.297,95	8.866,66
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			2.120.36
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		8.000,00	
d) w innych instytucjach kredytowych			8.000,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego			79.803,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		35 619 60	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			35.619,60
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			42.325,46
19. Różne			179,63
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			16.950,32
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem	829,85		366.964.14
22. Różni za depozyty			46.025 00
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			330 81
24. Różni za inkaso			18.611,12
25. Bank Akceptacyjny			79,803.00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem	829,85		511.734,07

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	6.243,46	
b) od rachunków bieżących	250,41	
c) od redyskonta weksli	5,514,84	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	4.245,70	
e) różne inne	23.75	16.278,16
2. Prowizje wypłacone		365,38
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	10.505,20	
b) świadczenia socjalne	861,47	
c) wydatki rzeczowe	2.767,45	14.134,12
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości	820,18	
b) ruchomości	466,22	1.286,40
6. Odpisy na dłużnikach		80.451,72
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		2.622,42
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównawczego		
11. Nadwyżka		
Razem		115.138,20

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	1.848,73	
b) od rachunków bieżących	574,14	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	47,79	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	3.099,43	
e) od układów konwersyjnych	8.671,65	
f) od papierów wartościowych	557,20	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne	154,45	14.953,39
2. Prowizje pobrane		2.435,70
3. Dotacja Pow. Zw. Komunalnego		55,000,00
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		3.113,81
6. Odzyskane straty		1.370,03
7. Opłaty na koszty administracji		
8. Różne dochody		391,20
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		90,40
10. Strata		37.783,67
Razem		115.138,20

Za buchaltera (—) M. Pelikszowa

Komisja Rewizyjna:
(—) Fr. Natuniewicz
(—) St. Łabecki
(—) M. Kapuścik

Zarząd Kasy:
Naczelnik Zarządu i Dyrektor (—) R. Pietrasz
Zastępca Naczelnika (—) J. Gortatewicz
Członek Zarządu (—) P. Sobociński

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Obszyński. Wydawca: Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o.

Drukarnia Samorządowego Instytutu Wydawniczego, Warszawa, ulica Miodowa Nr. 6.